PÍSECKÝ SVĚT

www.piseckysvet.cz 19 / 2022 7. – 20. října

Každé dva týdny 6 000 výtisků v Písku, Protivíně, Čimelicích a širém okolí **ZDARMA**

FOTOREPO: Mloci ve Sladovně

KULTURA: Petr Mano křtí novou knihu

AKTUÁLNĚ: Volby v Písku

PUBLICISTIKA: Tisíc a jedna možnost!

ROZHOVOR: S píseckými studenty a učiteli o nových kamenech zmizelých

Foto Martin Zbornik

T-DANCE SLAVÍ 10 LET

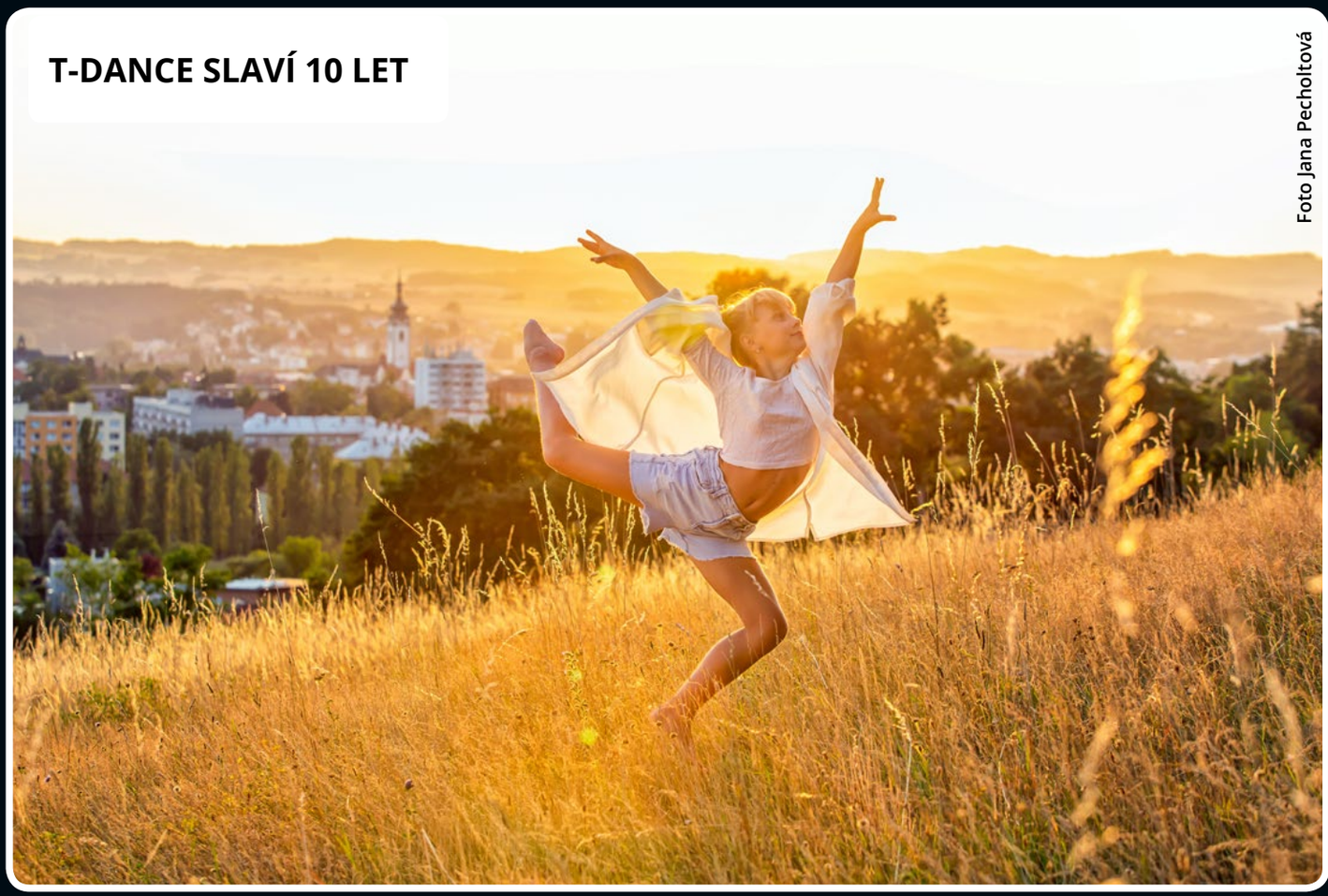

Foto Jana Pecholtová

PÍSECKÝ SVĚT = účinná barevná inzerce v regionu PÍSKU, PROTIVÍNA A ČIMELIC. VYNIKNETE mezi čtivými články a podpoříte občanskou společnost! Tel. 607 777 993 (SMS – ozveme se obratem), *inzerce@piseckysvet.cz*

PÍSECKÝ SVĚT

– ceník inzerce od 1. 1. 2022

- celobarevný regionální kulturně-zpravodajský čtrnáctideník s pestrým obsahem
- vychází každý druhý čtvrtek, náklad 6000 ks, okamžitě distribuován ZDARMA v Písku a okolí, od Čimelic a Mirotic po Protivín, Záhoří, Putim
- v elektronické podobě volně dostupný on-line, archivovaný na ***www.piseckysvet.cz***
- CENY JSOU KONEČNÉ, v Kč, nejsme plátci DPH.

TIŠTĚNÁ INZERCE:

základní ceny + rozměry

(vždy šířka x výška v centimetrech; základní sazba je třísloupcová, šířka sloupce 6,5 cm)

- **200-300,-** řádkový inzerát v rámečku
- **650,-** 1/16 strany = **6,5 x 4,7 cm** („vizitka“)
- **1200,-** 1/8 strany = **6,5 x 10** cm nebo **10 x 6,5** cm nebo **13,5 x 4,2** cm
- **2050,-** čtvrtstrana na šířku nebo na výšku = **13,5 x 9,7** cm nebo **10 x 13 cm**
- **2700,-** třetina = **6,5 x 26,5 cm** (celý 1 sloupec) nebo **20,4 x 8,5 cm** (celý podval)
- **3800,-** půlstrana na šířku n. na výšku = **20,4 x 13 cm**, **10 x 26,5 cm** nebo **13,5 x 20 cm**
- **6900,-** celá strana = **20,4 x 26,5 cm**

Dle dohody: jiné rozměry inzerátů, PR články a rozhovory.

Grafické zpracování inzerce (návrh + dvojí korektura): dle náročnosti **300 – 1500,- Kč.**

SLEVY: opakování **3 x = sleva 10 %;** pro dlouhodobé inzerenty individuální slevy.

- **Neziskovým organizacím, školám atd. poskytujeme 50 % slevu, příp. slevu podle smlouvy**

PŘÍPLATKY: titulní strana: +200 %; zadní strana: +100 %; str. 2: +50 %; str. 4 a 5: +25 %

INZERCE NA WEBU:

- ***v rámci celoroční spolupráce propagace na www.piseckysvet.cz ZDARMA dle dohody.***
- **BANNER** s prolinkem: 1.100,- / měsíc
- **KOMERČNÍ ČLÁNEK**: 550,- / jednorázové publikování + sdílení na FB

KONTAKT:

inzerce@piseckysvet.cz,
tel. **607 777 993**
(i SMS, ozveme se Vám obratem)

PÍSECKÝ SVĚT
svobodný prostor pro vaše názory
WWW.PISECKYSVET.CZ

MILÁ ČTENÁŘKO, MILÝ ČTENÁŘI – mohli byste postrádat 50,- Kč měsíčně?

Pokud se Vám Písecký svět líbí, prosím podpořte nás alespoň pár korunami – POMOZTE udržet tyto nezávislé noviny a web *www.piseckysvet.cz!*

Nejsme příjemci státních, městských ani evropských dotací a nejsme propojeni s žádnou politickou či zájmovou skupinou. Jsme tu pro občany, přispíváme k transparentnosti radnice, různorodosti občanských a kulturních aktivit, podporujeme neziskovky, charitativní projekty i ekologickou osvětu, nabízíme prostor otevřený Vašim názorům.

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový či jako měsíční příkaz – můžete zaslat na účet č. 78 31 003 001 / 5500

(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)

VELMI DĚKUJEME všem, kteří nás podpořili, nebo dokonce podporují pravidelně.

Každý dárce může od redakce získat potvrzení o daru pro neziskovou organizaci.

PIŠTE NÁM své názory!

RÁDI přijímáme dopisy, náměty, polemiky i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na předání písemné verze na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat také na ***www.piseckysvet.cz.***

PÍSECKÝ SVĚT vychází v nákladu 6000 kusů a je distribuován ZDARMA.

Další číslo vyjde ve čtvrtek 20. října.
Uzávěrka inzerce vždy v pondělí před vydáním.

Časopis si můžete pravidelně vyzvednout na mnoha desítkách distribučních míst.

Seznam hlavních distribučních míst

- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Infocentrum ve Sladovně, Velké nám. 113/1
- Kulturní dům Písek, nábř. 1. máje 1605
- TRAFIKY V CENTRU MĚSTA
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul. 431/28
- Plavecký bazén, Ostrovní 2257/1
- Zimní stadion, Na Výstavišti 493
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Dům dětí a mládeže Písek, Švantlova 2394
- Základní umělecká škola, Nádražní 1032/27
- Natural, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. a Janáčkova ul.
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Ráj sýrů Drlíčov, Pekařství U Slona
- Pekárna Pekar, Pekárna Bernartice – Racek
- Samoobsluhy COOP, POGRR, Pramen, Spar
- ČIMELICE – prodejna Jednota (Coop)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket Pramen
- PUTIM – obecní úřad, vlakové nádraží ČD

PÍSECKÝ SVĚT

Číslo 19/2022, redakční uzávěrka: 5. 10. 2022
Evidenční číslo MK ČR E: 211 63
ISSN 2464-7519
Vydává **Občanské sdružení Písecký svět, z.s.**, IČ: **22827765**, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.
Web: *www.piseckysvet.cz*
e-mail *redakce@piseckysvet.cz.* Bank. spojení: **5015117001/5500** (Raiffeisenbank)
REDAKCE: Mgr. **Zdenka Jelenová** *(tištěné noviny)*, e-mail: *jelenova@piseckysvet.cz*
Ing. arch. **Martin Zborník** *(webové stránky)*, e-mail: *zbornik@piseckysvet.cz*

Telefon do redakce a inzerce: 607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (není-li výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři.
Přetiskování obsahu POVOLENO, ALE POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2022

PÍSECKÝ PAPUČOVÝ DEN na podporu hospice ATHELAS se ve středu 5. října na Kamenném mostě opět setkal s velkým zájmem – více informací přineseme v příštím čísle! ***Foto Martin Zborník (nahoře) a František Bořánek***

FESTIVAL PTÁKŮ NA ŘEŽABINCI: *„Letos jsme chytili a kroužkovali nejen několik ledňáčků, ale i nečekanou vzácnost – rákosníka tamaryškového. Poprvé byl v Česku pozorován v roce 1961, v jižních Čechách zatím jen třikrát – v roce 2018 u Blatné, v roce 2019 na Třeboňsku a teď 2. 10. na Řežabinci. Více o tom píšu pro příští číslo Píseckého světa,“* slíbil ornitolog a náš spolupracovník **Karel Pecl.**

Zase kousek před propastí – anebo snad vůbec ne...

Úžasné kulturní a společenské akce se v poslední době konají v Písku a okolí... O mnoha z nich dnes píšeme, stihli jsme zařadit na poslední chvíli i momentky z Papučového dne Athelasu. Také oblíbené muzejní výstavě jednoho dne, věnované fotografiím Jiřího Škocha, přálo v tom rozkolísaném letošním podzimu počasí a velmi se vyvedla (str. 17). Festival ptáků na Řežabinci překvapil unikátním odchytem, o kterém nám Karel Pecl napíše za dva týdny, podrobnosti přineseme příště i o architektonické výstavě na nábřeží u Sladovny (viz Martin Zborník na str. 20).

Mne osobně velmi oslovila nová interaktivní výstava ve Sladovně Továrna na utopii (str. 16), kterou jsem navštívila s mladými muži a dívkami z 9. třídy ZŠ Svobodná. Instalace věnované známým dílům Karla Čapka mají zcela aktuálně vyznívající obsah – a podnítily zajímavé diskuse těch zdánlivě „netečných puberťáků“ o tom, jak varovně v dnešní době vyznívají ta mnoho desítek let stará témata... Jak náš globalizovaný svět zatím marně hledá východiska z problémů, jež se tolik podobají černým přízrakům doprovázejícím předčasný konec života jednoho z našich největších spisovatelů. „Člověk proti zkáze“ se jmenuje film, který doplatil na dobu svého vzniku těsně před listopadovým převratem 1989 a který ponurou atmosféru konce 30. let skvěle zachycuje (a Josef Abrhám výborně ztělesnil Karla Čapka). Výstavu ve Sladovně, nejlépe spolu s doprovodným programem a následnou diskusí (též ten film), doporučuji všem píseckým školám. Ale i rodinám, protože interaktivní prvky, Pejsek a Kočička i mile působící Mloci zaujmou malé i velké. Doufejme jen, že před sebou nemáme tak těžké časy, jako svět na konci roku 1938...

ZDENKA JELENOVÁ

T-Dance slaví 10 let

V úterý 11. října od 16 hodin v Malé galerii Sladovny bude T-Dance slavit 10 let od vzniku – a to vernisáží.

Člověk sám je jako zrníčko písku, nese v sobě plno myšlenek. Když je vás víc dá se zrníčko k zrníčku a myšlenka k myšlence. Až vznikne projekt.

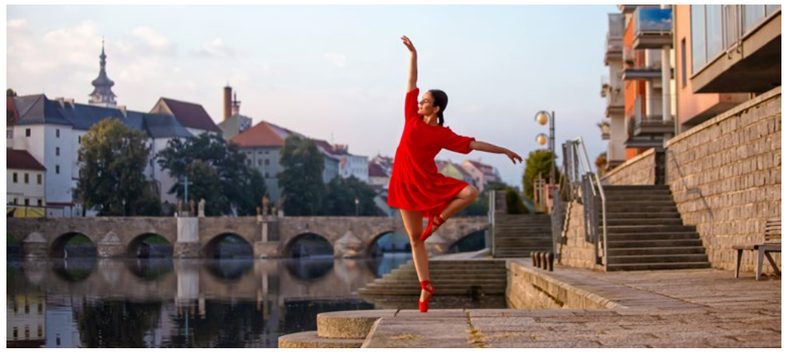

Přesně tak již podruhé oživl Písek v tanci. Iniciátorkou projektu je vedoucí tanečního studia T-Dance Gabriela Kroutilová. Fotografie vytvořila písecká rodačka Jana Pecholtová. Na výstavě vás také bude čekat video od Kátiky Talavaškové a Jaroslava Kumprechta. Bohatým programem vernisáže vás provede Michaela Mohňansky a zazpívá úžasná Petra Pešková.

Každý si kousek našeho uměleckého propojení bude moci odnést domů v podobě kalendáře a prožít tak ten jubilejní 10 rok T-Dance s námi. A co jsme tentokrát fotily? Samozřejmě zde uvidíte chlouby našeho města jako je most, ale tentokrát nás inspirovala více příroda, a tak budou k vidění fotografie u rybníka Němce, krásy Živce a rozhledny Jarník nebo nezapomenutelný výhled z kopce, kterému my Písečáci říkáme Bejčák. Celá výstava bude ve Sladovně až do 30. listopadu, poté plánujeme ji přesunout a od ledna bude k vidění v Městské knihovně Písek.

T-DANCE

Exkurzí do úkrytu v kině Portyč začala Hlava v Písku

Akce Hlava v Písku, která má veřejnosti přiblížit město a jeho organizace, začala v pondělí 3. října exkurzí do dvojúčelového kina Portyč, které bylo navrhováno i jako protiatomový úkryt. V podvečer pak byla v městské knihovně na programu simulační hra „Máme plán" s cílem přiblížit význam územního plánu města. Akce, kterou organizuje kancelář Smart Písek, potrvá do pátku 7. října – je možné se zaregistrovat na webu smart.pisek.eu.

Každý den v tomto týdnu se uskutečnilo několik akcí. V úterý odpoledne měli zájemci možnost prohlédnout si prostory Divadla Fráni Šrámka a vyrazit na exkurzi do Teplárny Písek. Ve středu následovala komentovaná projížďka autobusem po Píseckých horách (která byla předem plně obsazena), komentovaná prohlídka města Písku a prohlídka městské kompostárny a třídírny odpadu.

Na čtvrtek organizátoři přichystali prohlídku Purkratických rybníků, exkurzi do malé vodní elektrárny u Václavského jezu a přednášku novináře Jiřího Nádoby. V pátek Hlavu v Písku zakončí prohlídka polytechnického centra na ZŠ T. Šobra a řemeslných dílen na ZŠ Svobodná a den otevřených dveří hasičů města Písku.

Hlava v Písku se letos koná podruhé, loni se jí zúčastnilo kolem 300 lidí a největší zájem byl o přednášku geologa Václava Cílka. Organizátoři ze Smart Písek doufají, že i letos program obyvatele města zaujme a využijí možnosti podívat se do míst, která nejsou veřejnosti běžně přístupná.

-RED-

INZERCE

Ze zápisníku policistů

Náklaďák s přívěsem poškodil střechu domu a ujel

V úterý 4. října jel kolem třetí hodiny ráno obcí Plíškovice zřejmě nákladní automobil s přívěsem (tzv. dobytčák) a u domu čp. 21 si nenechal dostatečný odstup, narazil a poškodil střešní konstrukci. Po nehodě s místa ujel a nic neřešil. Nechal za sebou několikatisícovou škodu. Případ řeší písečtí dopravní policisté a obracejí se na případné svědky – využít můžete linku 974 235 254 či 158.

Řídil pod vlivem, přišel o ŘP

Ve čtvrtek 29. září kontrolovali písečtí policisté řidiče (1955), který jel ulicemi města v osobním automobilu značky Škoda. Policisté u řidiče provedli odborné měření na alkohol, výsledek byl pozitivní s hodnotou přes jedno promile, proto mu na místě zadrželi řidičský průkaz.

Rodina postrádá mladého muže z Písku

V pondělí 3. října dopoledne oznámila na píseckém obvodním oddělení matka pohřešování svého syna, se kterým byla naposledy v kontaktu ve středu 28. září, a to přes sms zprávy. Od té doby je nekontaktní, všechny věci má v bytě v Písku, kde je muž nikdo neví. Policisté zjišťovali informace od rodiny, kamarádů i známých. Pohřešovaný měl dát na konci srpna výpověď ze zaměstnání. Zatím se nám nepodařilo zjistit, kde by se muž mohl pohybovat. Máte-li k pohřešovanému jakékoli informace, neváhejte a volejte linku 158.

por. Kamila Čuřínová Ingrišová, PČR

Jakoukoli inzerci,
poděkování, reklamní články, vzpomínky, vzkazy aj. v Píseckém světě i na webu
www.piseckysvet.cz
domluvíte na tel. **607 777 993**
e-mail: ***inzerce@piseckysvet.cz***

PIŠTE NÁM své názory!

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na předání písemné verze na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat také na ***www.piseckysvet.cz.***

Zprávičky z Písku a okolí

Pokračuje setkávání neformálního klubu pořadatelů kulturních akcí

Druhé letošní setkání pořadatelů kulturních akcí se uskuteční ve středu 12. října v 16 hodin v Divadle Pod čarou. Pořadatelé budou mít možnost seznámit se s přípravami na Advent, návrhem akcí na rok 2023. Vstup je volný pro všechny zájemce.

Odbor školství a kultury

Uzavírka ulice Na Rozhledně omezí i linky MHD

Ulice Na Rozhledně bude kvůli rekonstrukci chodníku **od 14. listopadu do 3. prosince a od 5. do 9. prosince částečně uzavřena**. Uzavírkou budou v těchto termínech dotčeny linky MHD č. 2, 3, 4 a 6, dočasně budou zrušeny zastávky Písek, Na Rozhledně a Písek, Ke Střelnici. Zastávka Písek, Na Rozhledně bude mimo provoz od 14. 11. do 3. 12., a to ve směru na Hradiště, nahradí ji zastávka Písek, Ke Střelnici. V termínu 5.–9. 12. bude v obou směrech zrušena zastávka Písek, Ke Střelnici, nahradí ji zastávka Písek, Hradiště. Rekonstrukce chodníku proběhne ve dvou etapách, nejprve se bude pracovat mezi křižovatkou silnice III. třídy č. 1401 s místní komunikací ulice Na Rozmezí a křižovatkou silnice III. třídy č. 1401 s místní komunikací ulice Na Ryšavce (etapa 1: 14. 11. – 3. 12.) a poté v úseku autobusové zastávky Písek, Ke Střelnici až po křižovatku silnice III. třídy s místní komunikací ulice Ke Střelnici (etapa 4: 5.–9. 12.).

Práce budou částečně zasahovat do vozovky ulice Na Rozhledně, kde bude průjezdný jen jeden jízdní pruh, ovlivní také průjezd ulicí Ke Střelnici, ze které nebude možné od 5. do 9. prosince odbočit do ulice Na Rozhledně.

Branná soutěž Prácheňské přebory SŠ

Studenti z Písku, Strakonic a Vodňan se v Písku utkali v branné soutěži Prácheňské přebory středních škol. V šestičlenných týmech, které byly v úvodu závodu sestaveny náhodným losem, prokazovali své znalosti například v poskytování první pomoci, oblasti kybernetické bezpečnosti, bezpečnostních složek státu či topografii. Součástí soutěže bylo i prověřování jejich fyzické zdatnosti, zdolávali lanovou překážku, pluli na raftu, házeli granátem, stříleli vzduchovkou. Tím, že týmy byly sestaveny ze studentů různých škol, byla pro úspěšný výsledek nutná i jejich schopnost komunikace a spolupráce. Nástrahy soutěže zdolaly všechny týmy, nejvíce bodů získali studenti Trivis – Střední školy veřejnoprávní Vodňany, druzí skončili reprezentanti písecké Střední zdravotnické školy a třetí byli zástupci Střední průmyslové školy Strakonice. Brannou soutěž pořádaly Jednota Československé obce legionářské Písek a 1. ETALON, z. s., a to za podpory města Písek, složek integrovaného záchranného systému a Armády ČR. *-MÚ-*

INZERCE

Kutil burza seniorů v KD Písek: přijďte nabídnout své služby!

Jste řemeslníci, pěstitelé, chovatelé nebo šikovní kutilové a nevíte ,jak a komu své služby a produkty nabídnout? Rádi vám s tím pomůžeme. Stačí se zdarma přihlásit do konce října v Senior Pointu osobně, mailem na adrese helena.titlbachova@centrumkultury.cz nebo telefonicky na čísle 382 734 722.

Často se setkáváme v Senior Pointu s dotazy a prosbou o pomoc při řešení každodenních problémů v domácnosti. Kde sehnat náhradní díl do staršího sporáku, kdo opraví vypadlou kličku u okna nebo vymění zlomenou násadu, kdo zapojí novou televizi, připojí internet a poradí jak na PC nebo vymění vodovodní baterii a rozbitou dlaždici… a na druhou stranu víme, že je mezi námi spousta šikovných a aktivních seniorů, jejichž um a rady nenacházejí uplatnění.

V listopadu proto proběhne v píseckém kulturním domě Kutil burza, na které můžete své služby a produkty nabídnout široké veřejnosti. Těšíme se na vás a věříme, že se tato ojedinělá burza seniorů stane oblíbenou součástí života v našem městě.

INZERCE

Usedlost Jasné nebe
Netěchovice 1
Harmonizační a bylinkové kurzy,kakaový obřad, relaxační pyramida.
www.jasnenebe.cz
t: **607 839 115** (ne mms)
jasne-nebe@email.cz

PORADENSKÝ DEN PRO SENIORY A JEJICH BLÍZKÉ

Kde: Městská knihovna Písek
Kdy: 6. října 2022 od 10 do 17 hod.

Program:
- **10 – 17 hod:** bezplatné individuální poradenství – na Vaše dotazy budou odpovídat odborníci z oblasti práva, financí, rehabilitačního poradenství, psychologie nebo sociální sféry
- **14 hod.:** krátké přednášky na témata **Pomůcky usnadňující pohyblivost seniora, Dědické právo a závěti, Finance – desatero bezpečnosti na internetu a Mezigenerační soužití.** Vstupy odborníků na jednotlivá témata v délce cca 20 minut

Na místě bude k dispozici zdarma občerstvení a drobný dárek. Těšíme se na vás kdykoliv mezi 10 a 17 hod.

Na Poradenský den Vás srdečně zvou portál Neztratit se ve stáří a Městská knihovna Písek.

Akce probíhá za podpory ČSOB

STŘEDNÍ ZEMĚDĚLSKÁ ŠKOLA V PÍSKU
pořádá
POD ZÁŠTITOU HEJTMANA JIHOČESKÉHO KRAJE MUDr. Martina Kuby

DEN ZEMĚDĚLCE
na Školním statku SZeŠ Písek
14. - 15. října 2022 | ul. Dobešická 350

Program - pátek 14. 10. (10:00-15:00 h.)
- Prohlídka areálu ŠS
- Ukázky zemědělské techniky
- Prohlídka historických zemědělských strojů a nářadí
- Ukázka práce včelaře
- Ukázky dovedností studentů SZeŠ Písek
- Odborný seminář na aktuální téma

Doprovodný program pro žáky ZŠ (10:30-12:30 h.)
- soutěže a kvízy
- zkouška dojení na modelu dojnice, atd.
- současně DOD v budově školy, Čelakovského 200 (9:00-13:30 h.)

Program - sobota 15. 10. (9:00-13:00 h.)
- prohlídka areálu ŠS

Jihočeský kraj

Změna programu vyhrazena. Aktuálně na www.szespisek.cz

ANO 2011 v Písku vyhrálo komunální volby, většina lídrů kandidátek neobhájila své posty

Voleb v Písku se zúčastnilo 39,16 % oprávněných voličů, což je nepatrný pokles oproti roku 2018, kdy dorazilo k volbám o 1,1 % více lidí. Všech 27 mandátů do zastupitelstva města je rozděleno. Ucházelo se o ně celkem 258 kandidátů. „Křížkování" i letos podstatně zamíchalo pořadím. Z 10 subjektů jich uspělo ve volbách devět. Výsledky se zdají být na první pohled překvapivé. Kdo je vítěz, a kdo poražený? Po týdnu vyjednávání je už jasno o nové koalici, která povede naše město. Vítězné ANO 2011 (sedm mandátů) se spojilo s třetím PRO PÍSEK, čtvrtou ODS a pátými Piráty (všichni po třech mandátech). Celkem tak budou mít pohodlnou většinu 16 z 27 křesel v zastupitelstvu.

JUDr. Ing. Michal Čapek, zastupitel (ANO 2011) a pravděpodobný příští starosta města Písku

Letos se o 27 postů v zastupitelstvu ucházel rekordní počet zkušených komunálních politiků. Kandidovali čtyři bývalí starostové města Písku: Luboš Průša, Miroslav Sládek, Ondřej Veselý a Eva Vanžurová, chyběl už jen zesnulý Tom Zajíček a první polistopadová starostka Věnceslava Skřivánková. Řady polistopadových místostarostů reprezentoval nestor Tomáš Franců, z nedávné minulosti pak Josef Knot, Jiří Hořánek nebo současní Petra Trambová a Petr Hladík, v řadách uchazečů byli také bývalí a současní radní jako Miroslav Krejča, Jiří Hladký, Přemek Janovský, Karel Chytrý, Vratislav Němeček, Michal Turek a další. Nechyběli nestoři písecké politiky – Karel Vodička a Jiří Lejčar, kteří zastávali funkce na městě ještě před listopadem 1989 a tím udrželi kontinuitu témat v našem zastupitelstvu dodnes.

Po volbách by v našem novém zastupitelstvu mělo usednout 18 stávajících zastupitelů (přesně 2/3), tři staronové tváře (Průša, Krejča, Drnec) a šest úplných nováčků (Lanc, Freiberg, Chalupa, Švejda, Mikušiak, Černý). Velké změny tedy moc neočekávejme. Průměrný věk zastupitelů je 50,5 let, což je o 0,5 roku více než minule. Nejmladším zastupitelem je Tomáš Posekaný (Piráti) – 29 let, nejstarším pak Karel Vodička (KSČM) – 71 let. Trend pronikání lékařů a učitelů do politiky u nás mírně oslabuje, lékařů ze sedmi na pět, učitelů ze tří na dva. Právníky máme stále tři.

Alarmující je ale pokles žen v naší komunální politice. Jedinou zástupkyní žen bude místostarostka Petra Trambová. O genderové vyváženosti nemůže být ani řeč, procentuálně jsme klesli na mizerné 3,7 % žen v ZM. Na kandidátkách bylo sice žen více, zhruba do 30 %, ale ne na předních volitelných místech. Oproti dosavadnímu složení zastupitelstva jsme tak ještě poklesli – ze tří na jedinou zastupitelku. Ženský element v naší komunální politice dlouhodobě velmi chybí.

Vítězem komunálních voleb v Písku se stalo jednoznačně ANO 2011 pod vedením nejmladšího, 33letého lídra, JUDr. Ing. Michala Čapka, na naší komunální úrovni s historicky nejúspěšnějším ziskem 23,42 %. Oproti minulému volebnímu období hnutí výrazně posílilo o 10,45 % a ze čtyř dosavadních mandátů jich bude mít v zastupitelstvu sedm. Svůj post obhájili Miroslav Čapek, Jiří Hořánek – se zkušeností na pozici místostarosty v předminulém období – a Josef Keclík. Nové tváře reprezentují Martin Lanc, Tomáš Freiberg, Aleš Chalupa a Pavel Švejda. K vítězství jim výrazně pomohla kázeň jejich voličů, kteří většinově nepodlehli lákadlu křížkování jednotlivých kandidátů na jiných kandidátkách a odevzdali všech svých 27 hlasů tomuto jednomu hnutí. To je zřejmé jak z nejmenšího rozdílu mezi 1. a 27. kandidátem na jejich listině, tak i z faktu, že nikdo díky preferenčním hlasům nezměnil své pořadí na kandidátce, tedy prvních sedm v nezměněném pořadí získalo křesla v zastupitelstvu, což je po dlouhé době písecký unikát. I v Písku se mezi voliči ANO projevil efekt celorepublikového trendu vnímání komunálních voleb jako referenda o celostátní politice a lze ho interpretovat jako protestní odraz sílící nespokojenosti v části české společnosti. Dozajista má ale kromě celostátních vlivů podstatný podíl na tomto výsledku i množství hlasů odevzdaných na protest proti způsobu vedení naší radnice v posledním volebním období. Tito voliči jasně vyjádřili, že si přejí na radnici změnu.

Na druhém místě se zdánlivě překvapivě umístilo uskupení PÍSEK SRDCEM A ROZUMEM, které získalo 13,28 % a to znamená čtyři mandáty. Jedná se o koaliční uskupení subjektů **Písek sobě + Svobodní + Písecký patrioti + Trikolora + nezávislí kandidáti** – někteří s řadou zkušeností v komunální politice, v minulosti v jiných barvách původních dresů – např. Lukáš Nebes původně za ANO, Miroslav Krejča za ČSSD, Jiří Černý za ODS, Marek Anděl za Zelené... Jejich spojení bylo evidentně dobrou strategií. V minulém volebním období byl z jejich řad v zastupitelstvu Lukáš Nebes za ANO a Marek Anděl toho času za Písek sobě – SNK (minule získal 5,84 %). Svobodní a Písecký patrioti získali 4,9 % a zastupitelský mandát před čtyřmi lety jim těsně unikl. Nicméně v roce 2018 by společně získali 10,74 %, letos tedy jejich spojením se nejeví jejich dosažený volební zisk až zas tak překvapivý a dá se pochopit i jejich posílení, a to o 2,54 % oproti součtu roku 2018. To lze považovat za jednoznačný úspěch.

	Kandidátní listina		Hlasy		Počet mandátů
pořadí	číslo	název	abs.	v %	
1	3	ANO 2011	49 825	23,42	7
2	4	PÍSEK SRDCEM A ROZUMEM	28 251	13,28	4
3	6	PRO PÍSEK (TOP09 Jihočeši)	26 055	12,25	3
4	2	Občanská demokratická strana	21 244	9,99	3
5	1	Česká pirátská strana	20 153	9,47	3
6	5	Hlas Písku (ČSSD)	19 083	8,97	2
7	9	KDU-ČSL	17 669	8,31	2
8	10	VAŠE VOLBA (Volba pro město, STAN)	16 888	7,94	2
9	7	Komunistická str.Čech a Moravy	11 267	5,3	1
10	8	Za práva zvířat a spravedlnost	2 310	1,09	0

Pokračování na str. 8

ANO 2011 v Písku vyhrálo komunální volby, většina lídrů neobhájila své posty

Dokončení ze str. 7

V křeslech zastupitelů lídra Marka Anděla přeskočil preferenčními hlasy Lukáš Nebes. Třetí v pořadí v tomto uskupení s dlouhým názvem je dlouholetý politický matador Miroslav Krejča – bývalý senátor – a posledním jejich zástupcem bude Jiří Černý z Trikolory.

Na třetím místě se ziskem 12,25 % se umístilo doposud vládnoucí uskupení PRO PÍSEK složené ze zástupců **Jihočechů 2012, TOP09 a nezávislých kandidátů**. Vítězná strana minulých komunálních voleb, kdy získala 19,77 %, neobhájila svých šest křesel a nově bude jejich barvy hájit jen tři zastupitelé. *(Je ovšem nutné podotknout, že v roce 2018 kandidovali společně se zástupci Volby pro město a STAN – dnes pod samostatnou značkou VAŠE VOLBA vedená J. Knotem, která letos skončila na předposledním 8. postupovém místě se ziskem 7,93% a dvěma mandáty. V součtu jim tedy letos jejich příznivci odevzdali 20,19 %, což by stačilo na 2. místo, a ještě by tedy mírně posílili o 1,88 % = 693 absolutních hlasů. Doplatili tak na rozdělení na dva samostatné subjekty, přišli tím jednak v součtu o jedno křeslo, a hlavně o lepší umístění a tudíž lepší vyjednávací pozici.)*

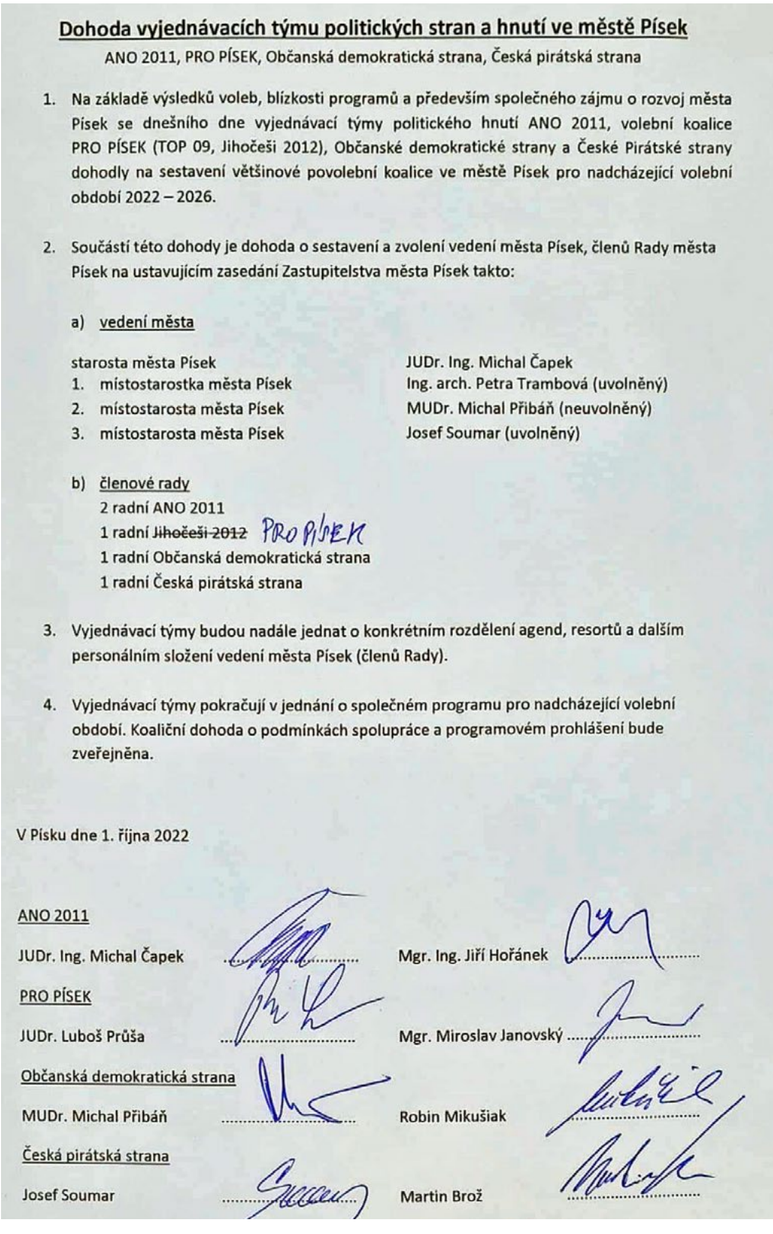

Dohoda vyjednávacích týmu politických stran a hnutí ve městě Písek

ANO 2011, PRO PÍSEK, Občanská demokratická strana, Česká pirátská strana

1. Na základě výsledků voleb, blízkosti programů a především společného zájmu o rozvoj města Písek se dnešního dne vyjednávací týmy politického hnutí ANO 2011, volební koalice PRO PÍSEK (TOP 09, Jihočeši 2012), Občanské demokratické strany a České Pirátské strany dohodly na sestavení většinové povolební koalice ve městě Písek pro nadcházející volební období 2022 – 2026.

2. Součástí této dohody je dohoda o sestavení a zvolení vedení města Písek, členů Rady města Písek na ustavujícím zasedání Zastupitelstva města Písek takto:

a) vedení města

starosta města Písek — JUDr. Ing. Michal Čapek
1. místostarostka města Písek — Ing. arch. Petra Trambová (uvolněný)
2. místostarosta města Písek — MUDr. Michal Přibáň (neuvolněný)
3. místostarosta města Písek — Josef Soumar (uvolněný)

b) členové rady
2 radní ANO 2011
1 radní ~~Jihočeši 2012~~ PRO PÍSEK
1 radní Občanská demokratická strana
1 radní Česká pirátská strana

3. Vyjednávací týmy budou nadále jednat o konkrétním rozdělení agend, resortů a dalším personálním složení vedení města Písek (členů Rady).

4. Vyjednávací týmy pokračují v jednání o společném programu pro nadcházející volební období. Koaliční dohoda o podmínkách spolupráce a programovém prohlášení bude zveřejněna.

V Písku dne 1. října 2022

ANO 2011
JUDr. Ing. Michal Čapek ..... Mgr. Ing. Jiří Hořánek .....
PRO PÍSEK
JUDr. Luboš Průša ..... Mgr. Miroslav Janovský .....
Občanská demokratická strana
MUDr. Michal Přibáň ..... Robin Mikušiak .....
Česká pirátská strana
Josef Soumar ..... Martin Brož .....

PRO PÍSEK tedy neobhájilo post starostky v osobě Evy Vanžurové, která ani neusedne v zastupitelstvu. To lze dozajista interpretovat jako nespokojenost občanů s jejím vedením města. Běžně opět kandidující starostové bývali v minulosti občany vykřížkováni na přední místa. Z 6.místa na kandidátce se jí však povedlo postoupit jen o jednu příčku na výsledné 5. místo, což na zvolení nestačilo. Po letech práce pro město také opouští řady radních a zastupitelů Tomáš Franců, který byl stálicí od roku 1990, a ředitel ZŠ J. Husa Jan Adámek. Preferenční hlasy zde výrazně zamíchali pořadím na kandidátce. Prvním postupujícím je Miroslav Janovský, lídr kandidátky místostarostka Petra Trambová před ním svůj post neobhájila, přesto v zastupitelstvu usedne, a to z posledního 3. postupového místa. Naopak jedním ze skokanů voleb z 10. místa na kandidátce na 2. místo je bývalý starosta Luboš Průša, který se evidentně i po letech těší přízni Písečáků za svou vykonanou práci pro město.

Čtvrtá ODS získala 9,99 % hlasů a obhájila své tři mandáty z předchozího období. Procentuálně navýšila svůj zisk o 0,22 % i přesto, že ji volilo o 1307 hlasů méně než minule. Polepšili si ale o jednu příčku. V Písku se ovšem nepovedlo napodobit vzestup preferencí celorepublikové ODS, a to ani při snaze znovu nasadit osvědčené matadory jako bývalého starostu Miroslava Sládka. V zastupitelstvu znovu usedne Jan Taraba, který přeskočil lídra Michala Přibáně. Oba pak překvapivě doplní z desátého místa vystřelený Robin Mikušiak, který v ZM vystřídá Helenu Kozlíkovou.

Jako pátá se umístila ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA se ziskem 12,25 %, což je oproti minulému volebnímu období největší pokles mezi kandidujícími stranami, a to o 5,86 % a sestup z druhého místa na čtvrté. Přišli tak o dvě křesla Michala Horáka a Petra Souška. Pirátské barvy budou nadále díky preferenčním hlasům hájit tři staronoví zastupitelé: Martin Brož, který jako obvykle všechny přeskákal, a to i lídra Josefa Soumara, který v zastupitelstvu usedne z 2. postu, a posledním úspěšným kandidátem je Tomáš Posekaný. Výsledek v tomto případě kopíruje celorepublikový trend poklesu preferencí této strany.

Šestý je HLAS PÍSKU, kde kandidovali zástupci ČSSD spolu s nezávislými a získali 8,97 %. Změna značky, která už netáhne, byla sice logická, ale moc nepomohla. Ztratili 7013 hlasů, což znamená pokles o 2,34 % a ztrátu jednoho křesla, tedy ze tří na dvě. V minulém volební období byli z 3. místa vládnoucí stranou a měli post 3. místostarosty Ondřeje Veselého. Ten však letos jako lídr kandidátky neuspěl vůbec. Doplatil na osvědčenou strategii mít na kandidátce co nejvíce lékařů – kteří ho ovšem i jako bývalého starostu preferenčními hlasy voličů přeskákali. Do zastupitelských lavic si tedy občané přejí dosavadní radní Karla Chytrého a Michala Turka.

Stálici písecké politické scény je KDU-ČSL, která obsadila 7. příčku se ziskem 8,31 %, což je o 0,51 % méně než minule a znamená to ztrátu 2668 absolutních hlasů = křížků. Lidovci si tak pohoršili o jednu příčku a přišli o jeden mandát v podobě Vratislava Němečka, ale v dlouhodobém horizontu dosáhli tradičního počtu zastupitelů jako v minulosti, tedy dvou. Současný 2. místostarosta Petr Hladík jako jeden z mála obhájil i post lídra kandidátky a skokanem voleb byl z 15. místa opět vymrštěn do zastupitelstva oblíbený lékař Tomáš Váně.

VAŠE VOLBA složená z mnoha politických matadorů z řad Volby pro město a STAN skončila osmá se ziskem 7,94 %. Jak již bylo zmíněno, doplatila na odštěpení od PRO PÍSEK. Má dva mandáty. Ani zde neuspěl lídr – bývalý místostarosta Josef Knot (dříve TOP 09 dnes STAN). Lidé rozhodli, že chtějí, aby v zastupitelstvu dál pracoval Rudolf Tyll (také dříve TOP 09, dnes STAN) a opět se vrátil ředitel gymnázia Michal Drnec, který již tento post zastával v letech 2014-18 za TOP 09. Do zastupitelstva se naopak nepovedlo dostat matadorům, jako je Jiří Hladký.

Posledním, kdo bude mít jedno křesla v zastupitelstvu, je KSČM. Získala 5,3 %, což je pokles o 2,75% a ztráta 7297 hlasů. Těsně tak přelezlo limitní 5 % hranici. Setrvalý pokles jejích preferencí v Písku se opět potvrdil. Doplácí na stárnutí svých voličů a také na jejich přesun k jiným subjektům, převážně zřejmě k ANO 2011. Do zastupitelských lavic zasedne matador Karel Vodička. Po letech končí Jiří Lejčar.

Uskupení Za práva zvířat a spravedlnost se ziskem 1,09 % je jediným letos kandidujícím subjektem, který své zastoupení mít nebude.

Vítězem voleb je jednoznačně hnutí ANO, a tak je logické, že její lídr, 33letý právník Michal Čapek má být budoucím starostou našeho města. Lidé dali jasně najevo, že nejsou spokojeni s dosavadním vedením města v podobě menšinové koalice PRO PÍSEK + ČSSD + KDU-ČSL. Dosavadní vládnoucí strany v těchto volbách celkově výrazně oslabily z 12 křesel na sedm (respektive devět i se započtením mandátů Vaší volby). Dosluhující starostka Eva Vanžurová ani 3. místostarosta Ondřej Veselý neobhájili ani své mandáty v zastupitelstvu. Petra Trambová – dosavadní 2. místostarostka – se do ZM dostala, i když neobhájila post lídra na své kandidátce. Jedině lidovec Petr Hladík svůj post lídra KDU-ČSL uhájil.

Je to jasný signál, že občané Písku chtějí změnu. Nechtějí slabou menšinovou koalici, která u několika zásadních témat (jako například bazén) obtížně nacházela shodu i uvnitř sebe sama.

ANO si dle uzavřené dohody z 1. 10. 2022 vybralo ke spolupráci PRO PÍSEK, ODS a Českou pirátskou stranu. Z opozičních lavic tedy přesedlají ANO, ODS a Piráti. Na post starosty usedne právník Michal Čapek, 1. uvolněnou místostarostkou bude zkušená architektka Petra Trambová, která sice budí u části obyvatel nevoli jakožto představitelka minulé radnice, ale je třeba si uvědomit, že nikdo jiný z jejich uskupení to dělat nechce a dále že její dosavadní zkušenosti z vedení města mohou být pro veskrze nový tým na radnici velmi cenné. Za ODS bude 2. neuvolněným místostarostou lékař Michal Přibáň. Českou pirátskou stranu bude na postu 3. uvolněného místostarosty zastupovat Josef Soumar. Krom těchto čtyř bude rada města doplněna do finálního počtu devíti radních následujícím klíčem: ANO 2011 2 radní, PRO PÍSEK, ODS a Piráti po 1 radním.

Komise – volební okrsek č. 1. Foto autor

MARTIN ZBORNÍK

Pořadí	Podíl	Kandidátní listina		Kandidát		Navrhující	Politická	Hlasy		Pořadí dle abs. hlasů
		název	poř. číslo na kandidátce	příjmení, jméno, tituly	věk	strana	příslušnost	abs.	v %	
1	49 825,00	ANO 2011	1	Čapek Michal JUDr. Ing.	33	ANO	ANO	2 314	4,64	1
2	28 251,00	PÍSEK SRDCEM A ROZUMEM	2	Nebes Lukáš	40	NK	BEZPP	1 656	5,86	8
3	26 055,00	PRO PÍSEK	2	Janovský Miroslav Mgr.	50	JIH 12	JIH 12	1 400	5,37	11
4	24 912,50	ANO 2011	2	Hořánek Jiří Mgr. Ing.	69	ANO	ANO	2 084	4,18	2
5	21 244,00	Občanská demokratická strana	2	Taraba Jan JUDr.	63	ODS	BEZPP	1 231	5,79	16
6	20 153,00	Česká pirátská strana	2	Brož Martin	41	Piráti	Piráti	1 417	7,03	10
7	19 083,00	Hlas Písku	4	Chytrý Karel MUDr.	67	NK	BEZPP	1 324	6,93	13
8	17 669,00	KDU-ČSL	1	Hladík Petr Ing.	48	KDU-ČSL	KDU-ČSL	1 168	6,61	20
9	16 888,00	VAŠE VOLBA	3	Tyll Rudolf MUDr.	50	STAN	BEZPP	1 015	6,01	22
10	16 608,33	ANO 2011	3	Keclík Josef	60	ANO	BEZPP	2 072	4,15	3
11	14 125,50	PÍSEK SRDCEM A ROZUMEM	1	Anděl Marek	50	NK	BEZPP	1 437	5,08	9
12	13 027,50	PRO PÍSEK	10	Průša Luboš JUDr.	56	JIH 12	JIH 12	1 391	5,33	12
13	12 456,25	ANO 2011	4	Lanc Martin DiS.	36	ANO	ANO	1 930	3,87	6
14	11 267,00	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Vodička Karel	71	KSČM	KSČM	814	7,22	27
15	10 622,00	Občanská demokratická strana	1	Přibáň Michal MUDr.	55	ODS	ODS	1 197	5,63	18
16	10 076,50	Česká pirátská strana	1	Soumar Josef	37	Piráti	Piráti	1 117	5,54	21
17	9 965,00	ANO 2011	5	Freiberg Tomáš	46	ANO	BEZPP	1 911	3,83	7
18	9 541,50	Hlas Písku	2	Turek Michal MUDr.	47	ČSSD	ČSSD	1 272	6,66	15
19	9 417,00	PÍSEK SRDCEM A ROZUMEM	6	Krejča Miroslav Ing. Bc. CSc.	66	NK	BEZPP	1 206	4,26	17
20	8 834,50	KDU-ČSL	15	Váně Tomáš MUDr.	53	KDU-ČSL	BEZPP	876	4,95	26
21	8 685,00	PRO PÍSEK	1	Trambová Petra Ing. arch.	48	TOP 09	TOP 09	1 276	4,89	14
22	8 444,00	VAŠE VOLBA	5	Drnec Michal Mgr.	49	STAN	BEZPP	978	5,79	24
23	8 304,16	ANO 2011	6	Chalupa Aleš Ing.	37	ANO	BEZPP	2 014	4,04	4
24	7 117,85	ANO 2011	7	Švejda Pavel Ing.	63	ANO	BEZPP	1 966	3,94	5
25	7 081,33	Občanská demokratická strana	10	Mikušiak Robin	50	ODS	BEZPP	995	4,68	23
26	7 062,75	PÍSEK SRDCEM A ROZUMEM	4	Černý Jiří Bc.	49	NK	Trikolora	1 177	4,16	19
27	6 717,66	Česká pirátská strana	5	Posekaný Tomáš Ing.	29	Piráti	Piráti	954	4,73	25

Změnou, kterou hledáme, se musíme stát my sami

Skončily komunální volby a poměrně rychle vznikla nová koalice složená z ANO 2011, ODS, Pro Písek a CPS (pirátů). Řada lidí od koalice a obecně všech zvolených zastupitelů bude tradičně očekávat, že budou plnit sliby dané v kampani, že budou s péčí řádného hospodáře spravovat město, náš sdílený prostor, s veškerým servisem služeb, který občanům poskytuje.

Očekávání jsou na jednu stranu pochopitelná, na druhou často nerealistická, neboť mnozí z nás neznáme všechny informace, kontext dané problematiky a legislativní možnosti, v nichž se zástupci města musí pohybovat ať se jim to líbí nebo ne. Proto pravidelně a často přichází od lidí-voličů zklamání z nenaplněných očekávání. Možná by nám všem pomohlo kdybychom veřejný život nevnímali pohledem: My (občané) a Oni (zastupitelé), ale spíš My všichni (písecká komunita), které jde o společnou věc.

„Změnou, kterou hledáme ve světě, se musíme stát my sami,“ pronesl Mahátma Gándhí, který díky své nezdolné vůli a odhodlání spojenému s pacifismem a nenásilím vyvedl Indii z koloniální nadvlády Spojeného království. Tak jednoduché to je! Aspoň na první pohled.

Jestliže se chceme v našem městě všichni cítit dobře, spolupracovat a být třeba i příkladem pro jiné, tak bychom se na dění v něm a veřejném životě měli nějakým způsobem podílet každý z nás. Spousta Písečáků to tak má jako samozřejmost svých životů dlouhá léta, vedou dětské zájmové kroužky, sportovní oddíly, angažují se v kultuře a společenském životě. Máme ve městě opravdu hustou síť neziskových organizací v sociální, humanitární nebo kulturní sféře. Dva roky se už lidé také aktivně zapojují se svými projekty do participativního rozpočtu města, čímž aktivně spolurozhodují o veřejných financích ve prospěch všech.

Co mně osobně trochu ale chybí, je větší zájem o obecné věci veřejné – rozvoj města a jeho směřování – od občanů, ale bohužel i zastupitelů. Je to patrné z poměrně malé účasti na veřejných debatách, které se právě těchto oblastí týkají a mohou pomoci dalšímu vývoji města, právě i díky nápadům a podnětům od občanů. Tím, že lidé jednou za čtyři roky přijdou k volebním urnám a zvolí si své zástupce v domnění, že naplnili své právo a možnosti občana, se město a jeho klima samo od sebe s velkou pravděpodobností nezmění, a 27 zvolených zástupců to sami prostě „nezachrání“ a „nedá“, i kdyby se rozkrájeli. Je totiž na každém z nás, čím může pomoci udělat náš Písek lepším místem k životu.

Někdo uspořádá úklid parku či okolí řeky, jiný bude zvát na besedy zajímavé a inspirativní hosty, které nás mohou posunout dál v osobním nebo pracovním životě, další vymyslí projekt do participativního rozpočtu, někdo přijde s novou zájmovou aktivitou pro děti nebo začne pomáhat seniorům. Zpravidla každý z nás se může stát dárcem – podporovatelem, i kdyby malou částkou na činnost řady bohulibých projektů a organizací v sociální, kulturní či jiné oblasti. Občané nemohou opravit silnice, revitalizovat parky, postavit bytové domy ani „plavečák“. Každý ale můžeme něčím přispět k dobrému klimatu ve městě a lepší atmosféře něčím, co je našemu srdci blízké a pomůže ostatním. Jsem přesvědčen, i z vlastní zkušenosti, že něco, co děláme pro druhé či své prostředí, nás dostává do úplně jiného rozpoložení s jinou, zajímavější energií. Kdežto když pouze sedíme na zadku a kritizujeme to nebo ono, stěžujeme si, jak jsme na tom bídně, a dumáme, co by bylo kdyby to a tamto…, tak se nic moc nikam neposouvám, stagnujeme a spíš nám život hořkne na jazyku.

V neděli 2. 10. se na internetu objevila koaliční dohoda ANO, Pro Písek, ODS a Pirátů a mně k tomu napadlo několik bodů, jež jsem tam nasdílel jako takové občanské přání směřované k našim zastupitelům. Dalo by se ale vztahovat na nás na všechny – tady jsem je jen trochu upravil:

1. pokuste se / pokusme se více naslouchat jeden druhému

2. vnímejte skutečné problémy a potřeby občanů a řešte je, pokud je to v kompetenci a v možnostech městské samosprávy

3. neútočte na sebe navzájem ani v koalici ani proti opozici – spíš se prosím snažte (koalice i opozice) přesvědčovat ostatní o svých záměrech „s klidem zenového Mistra“ :)

4. nezapomínejte občany informovat o plánech či projektech vedení města, zvěte je k diskusi a chtějte od občanů zpětnou vazbu

5. snažte se / snažme se lidi spojovat jako jednu komunita města, která má společný cíl – aby se v Písku žilo dobře, turisté a návštěvníci tu byli rádi a vždy vítáni a mohli jsme jít příkladem a inspirovat jiné obce a města rozvojem Písku, jeho příjemným prostředím a dobrou atmosférou.

Tak ať se daří ve správě města Písku a nám všem občanům a jsme tu všichni mezi Píseckými horami a Hradištěm co nejvíc v pohodě!

ZBYNĚK KONVIČKA

Orlická přehrada – co vše nenávratně zmizelo pod hladinou?

61. setkání členů Protivínského vlastivědného klubu se bude konat ve čtvrtek 20 října od 17 hodin v restauraci U Rychtářů, Mírová 27/1, Protivín. S přednáškou na téma Orlická přehrada tentokrát vystoupí Mgr. Jan Kouba, etnograf Prácheňského muzea v Písku.

Orlická přehrada, hlavní stavba 2. pětiletky, se začala budovat v roce 1954. Dokončena byla o devět let později. Výrazně vstoupila do života mnoha tisíců lidí jednak tím, že jim vzala domov, jednak tím, že ji dala práci. Přednáška bude sledovat oba dva tyto pohledy, jež se navíc mnohdy prolínají. Bude popisovat atmosféru 50. let 20. století na staveništi i v údolí, které se pak ocitlo nenávratně pod vodní hladinou.

RADEK LENEMAJER

V Písku budou nové kameny zmizelých – rozhovor s píseckými studenty a učiteli

Ve středu 19. října proběhne na čtyřech místech v Písku slavnostní instalace 13 kamenů zmizelých, které připomínají místní oběti holokaustu. Akce začíná ve 12:00 před domem U Zlaté lodi na Velkém náměstí. Jedná se o společný projekt tří zdejších středních škol: gymnázia, průmyslovky a zemědělky. Rozhovor se zapojenými studenty a učiteli přibližuje cíle a průběh projektu.

Studentka SPŠ při čištění kamenů zmizelých.

• Proč jste se jako učitelé do projektu pustili? V čem spatřujete jeho přínos?

Martin Chovanec (učitel SZeŠ): Téma holokaustu mě oslovilo už za vysokoškolských studií. Nabízí silné příběhy, které dokážou mladší generaci oslovit a nadchnout je pro historii. Kameny zmizelých mají přesah do veřejného prostoru, člověk na ně narazí, když běžně prochází městem, a to je pro mě další argument, proč se historii píseckých Židů se studenty věnovat.

Jakub Cenek (učitel GYM): Pro nás bylo inspirací první pokládání kamenů z roku 2019, které dělal právě Martin se studenty SZeŠ. Tehdy se ukázalo, že to může jako školní vzdělávací projekt dobře fungovat. Ovlivnilo mě také cestování po ČR, kdy jsem leckde o kameny zmizelých skutečně zakopával. Také mě lákala spolupráce s dalšími středními školami a institucemi.

Hana Maříková (učitelka SPŠ): Protože je na místě si připomínat hrůzy války a holokaustu. Téma má navíc řadu přesahů do běžné výuky. Já neučím dějepis, ale český jazyk a literaturu. Právě v souvislosti s moderní českou literaturou se s tématem holokaustu velmi často setkáváme. Čteme knihy Oty Pavla či Arnošta Lustiga. Díky projektu si studenti uvědomí, že se příběhy z literatury skutečně staly a že se holokaust týkal i našeho města.

• Co vás jako studenty zaujalo na příbězích židovských rodin z Písku?

Matěj Křivanec (SZeŠ): Dotkl se nás příběh Josefiny Taussigové, které bylo v době transportu sedmnáct. Bylo jí jako nám, a tak si můžeme lépe představit, jak to asi prožívala.

Václav Slavíček (SZeŠ): Mě zaujalo, že nacisté vůbec nebrali ohled na věk, do transportu museli jít všichni. Mnozí místní Židé byli naopak hodně staří.

Martin Větrovský (GYM): My jsme se zabývali rodinou Weilových. Překvapilo mě, že dnes už v Písku po kdysi významné rodině nejsou žádné památky. Nebýt projektu, tak už bych se asi vůbec nedozvěděl, že nějací Weilovi v Písku žili a že jim patřil kdysi významný Drátovský mlýn, který už dnes nestojí. Přitom JUDr. Arnošt Weil jako jeden z mála píseckých Židů a jediný z rodiny přežil a působil v Písku aktivně až do 70. let.

Martin Hora (SPŠ): My jsme se věnovali rodině Frankových. Zaujalo mě, že i přes úskalí v životě a v koncentračním táboře rodina celou válku doufala, že se znovu sejde, jak víme od jejich příbuzné, paní Bíglové. Nakonec se jim to bohužel nepovedlo.

Patrik Čihovský (SPŠ): Právě setkání s Kateřinou Bíglovou, jejíž maminka Hana Franková jako jediná z rodiny přežila holokaust, bylo fakt zajímavé. Paní Bíglová nám vyprávěla o osudech rodiny, díky tomu jsme se dozvěděli zajímavé podrobnosti o tom, jak rodina těžkou dobu prožívala. Před domem U Zlaté lodi budou umístěny čtyři kameny jako připomínka těch, kteří se z koncentračních táborů nevrátili. Jediná přeživší, Hana Franková, kámen mít nebude, respektovali jsme přání rodiny.

• Proč jste se rozhodli získat peníze na kameny veřejnou sbírkou?

Matěj Křivanec (SZeŠ): Přijde nám důležité, že na kameny mohli přispět i běžní lidé, a pomohli tak tomu, aby se na místní oběti holokaustu nezapomnělo.

Václav Slavíček (SZeŠ): Lidé sice můžou znát všechny důležité bitvy druhé světové války, ale nemusí vůbec nic vědět o osudu zdejších Židů a o tom, jak zde v Písku holokaust konkrétně probíhal. Když je téma osloví, mohou navíc finančně přispět.

Martin Chovanec (učitel SZeŠ): S myšlenkou veřejné sbírky jsme přišli, protože nám šlo o zapojení veřejnosti. Každý může přispět podle chuti a svých finančních možností. Když pak dojde k instalaci, mohou si i drobní přispěvatelé říct, tak na tom zásluhu i já. V roce 2019 jsme na prvních devět kamenů vybrali za pár týdnů. Tentokrát to trvalo poměrně dlouho, chvílemi jsem propadal zoufalství, zda se to vůbec povede. Nakonec to ale dopadlo dobře.

Daniel Králík (SPŠ): Přišlo nám důležité, že se mohou připojit i lidé, kteří nejsou součástí projektu. Když se někdo na sbírce podílí, dává najevo souhlas s tím, že se má i v našem městě připomínat památka obětí holokaustu.

Pokračování na str. 10

Pečujeme doma o své blízké – přednáška pro veřejnost

Oblastní spolek Českého červeného kříže Písek srdečně zve všechny zájemce na přednášku „Pečujeme doma o své blízké“, která se koná ve čtvrtek 13. 10. od 16:00 hodin v zasedací místnosti v DPS v Čechově ulici 454, Písek.

Připraveny jsou aktuální informace v oblasti:

- poskytování domácí zdravotní a sociální péče
- ukázky inkontinenčních a kompenzačních pomůcek
- péče na lůžku/strava/rehabilitace.

Hosté: David Pospíchal, Aktiv zdravotnické potřeby s.r.o., Monika Horejšová, Hartmann – Rico a.s. Přednáška je zcela ZDARMA. Bližší informace: OS ČČK Písek, Čechova 454, tel. **776 628 337**, e-mail: ***pisek@cervenykriz.eu***.

V Písku budou nové kameny zmizelých – rozhovor s píseckými studenty a učiteli

Dokončení ze str. 9

Hana Maříková (učitelka SPŠ): V případě našich kamenů před domem U Zlaté lodi je nutné doplnit, že je zaplatily dcery přeživší Hany Frankové. Měly velkou radost, že takto mohou připomenout tragický osud své rodiny.

• V rámci projektu jste pracovali s dokumenty z archivu, chodili jste na doprovodné akce. Co vás nejvíc oslovilo?

Martin Větrovský (GYM): Překvapil mě Drátovský mlýn, netušil jsem, že tu něco takového stálo. Weilovi o mlýn po válce přišli. Dnes nezbyla jediná památka. Bylo by skvělé, kdyby na místě byla alespoň informační tabule třeba i propojená s příběhem perzekuce židovské rodiny.

Patrik Čihovský (SPŠ): Na mě zapůsobilo, když jsme se v rámci doprovodného programu šli podívat do písecké synagogy. Bylo zajímavé, když jsme díky starým fotografiím mohli srovnat, jak vnitřek synagogy původně vypadal a jak je to dnes. Překvapilo mě, že po válce synagogu přestavěli na sklad továrny na klobouky. Byl to pro mě silný zážitek, představit si, jak tam písečtí Židé kdysi fungovali a jak to vypadá teď.

Matěj Křivanec (SZeŠ): Mě zarazilo, jak byli Židé v úředních dokumentech jasně označeni, a tak se dalo snadno zjistit, koho se protižidovská nařízení týkají.

Václav Slavíček (SZeŠ): Díky přednáškám v knihovně jsem se dozvěděl řadu věcí a zaujalo mě, že se nacisté k Židům chovali jako k "odpadu". Najednou někdo řekl: "Tak ty jsi Žid, a proto nebudeš provozovat tenhle obchod, ty přijdeš o tenhle dům." Takové odsouzení skupiny lidí mi připomíná rasistické názory některých lidí v současnosti. I proto je důležité holokaust připomínat.

• Má to nějaký efekt, když se studenti o holokaustu dozvídají z místní perspektivy?

Martin Chovanec (učitel SZeŠ): Protože mapujeme osudy konkrétních lidí, je téma pro studenty daleko bližší. Díky dokumentům z archivu a konkrétním domům je historie hmatatelná, mohou si na ni doslova sáhnout. Je to mnohem přitažlivější.

Martin Větrovský (GYM): Ano, je to mnohem silnější. Pomůže to člověku uvědomit si hrůzu holokaustu, když vidí konkrétní tváře, datumy a dokumenty. Uvědomuje si, že je na nás, abychom nezapomněli. Každý kolemjdoucí si to může uvědomit a zamyslet se nad osudy lidí a nad vlastním životem.

Jakub Cenek (učitel GYM): Vazba na místo nabízí empatii. Hned začnu přemýšlet, jak bych se zachoval já, kdyby se to týkalo mého kamaráda.

• Co přinesla spolupráce tří škol a dalších institucí?

Jakub Cenek (učitel GYM): Ocenil jsem setkávání s dalšími učiteli, které jsem dosud neznal. Konkrétně bych ocenil práci archivářky Lucie Buršíkové, která pomohla s přípravou pramenů v těžké době covidových opatření, či místního odborníka na židovské dějiny Josefa Motyky. Vrcholem pro mě byl společný workshop v Hartmanicích.

Daniel Králík (SPŠ): Na první pohled to nevypadalo až tak lákavě, ale nakonec jsme si to tam moc užili. Bydleli jsme v penzionu Stará Pošta v Hartmanicích, kde to bylo skvělé. Měli jsme workshop s historikem Petrem Sokolem a navštívili jsme tamní synagogu, kde je muzeum. Byly tam třeba nahrávky rozhovorů s lidmi, kteří přežili holokaust. Zajímavý byl i příběh hartmanické synagogy, kterou po válce naštěstí nezbourali, dlouho chátrala a fungovala i jako dílna. Řemeslníci použili desky zákona ze štítu synagogy jako schody, a tím je vlastně zachránili. Dnes už jsou opět na svém místě a synagoga je krásně opravená.

Studenti a učitelé na výjezdu v Hartmanicích v září.

David Kazda (SPŠ): Je zajímavé se setkávat a sdílet různé vědomosti. Já mám kupříkladu zájem o válečnou historii a od jiných studentů a učitelů jsem se dozvěděl spoustu nových věcí a pohledů na danou dobu.

Patrik Čihovský (SPŠ): Pro mě byla v tomto ohledu zajímavá zkušenost z přednášek v knihovně, kdy jsme veřejnosti představovali průběh práce na projektu a prameny z archivu. Každá skupina k tomu přistoupila trochu jinak, někdo se soustředil na podrobné informace, jiní kladli větší důraz na způsob prezentace a grafiku. Bylo zajímavé to srovnat. My jsme měli výhodu v tom, že náš vstup doplnila vzpomínkami paní Kateřina Bíglová. Získali jsme od ní navíc i prameny z archivu rodiny.

Martin Větrovský (GYM): Vůbec není běžné, aby na nějakém projektu spolupracovali školy a ještě aby došlo k zapojení dalších institucí jako je Ústav pro studium totalitních režimů, okresní archiv, muzeum a knihovna. Díky tomu my studenti získáváme nové zkušenosti, dozvídáme si více informací, neobvyklým a osobnějším způsobem. Je to skvělý příklad do budoucna, jak fungovat.

• Proč bychom se měli jít podívat na slavnostní instalaci kamenů?

Agáta Nárovcová (SPŠ): Je to neobvyklá akce, kterou jen tak neuvidíte. Připomeneme si konkrétní oběti holokaustu a navíc na místech, kde kdysi opravdu žily.

Martin Chovanec (učitel SZeŠ): Je to jedinečná příležitost, jak jak se něco dozvědět o někdejších obyvatelích našeho města, kteří zemřeli v koncentračních táborech, a vyjádřit jim úctu.

Daniel Králík (SPŠ): Mně se stala zajímavá věc. Jeden můj kamarád chodil na zemědělku a zjistil jsem, že se účastnil prvního pokládání kamenů v roce 2019. Tak jsme si o tom zajímavě popovídali. Přijde se ve středu 19. 10. podívat, jak se projekt posunul.

Slavnostní instalace kamenů zmizelých 19. 10.
12:00 Velké náměstí č. p. 180
12:45 Heydukova ulice č. p. 96 a 99
13:45 Žižkova třída 383

Rozhovor pro Písecký svět vedl KAMIL ČINÁTL

Nové kameny zmizelých čekají na instalaci. Slavnostní pokládání proběhne 19. 10.

Svobodné děti – benefiční promítání a beseda v Divadle Pod čarou

Přijďte 18. října do Divadla Pod čarou, kde se od 18 hodin koná benefiční promítání dokumentu Svobodné děti s besedou a nechte se inspirovat zkušenostmi rodin a škol na cestě za trochu jiným přístupem k dětem v oblasti vzdělávání i životě.

Jak vypadá život dětí, které dostanou větší svobodu ve svém životě a vzdělávání? Co se děje ve školách, kde hodiny nejsou povinné? A co když děti nechodí do školy a rodiče je doma do učení nenutí? Je možné rozšířit respektující výchovu i do oblasti vzdělávání? Může vůbec vzdělávání založené na dobrovolnosti fungovat? A jaké jsou s ním u nás zkušenosti?

Na tyto a mnoho další otázek odpovídá unikátní dokumentární film Svobodné děti, který vypráví příběhy českých rodin a škol na cestě za větší svobodou v životě i vzdělávání dětí. Film Svobodné děti Zdeňky Šíp Staňkové a režiséra Jana Minaříka představuje unikátní průřez tematikou svobodného vzdělávání, který v Česku dosud chyběl.

Tento přístup si získává čím dál tím větší počet stoupenců jak u nás, tak i ve světě. Po promítání se můžete těšit na besedu s pedagogy a rodiči ze Svobodné lesní školy Ráj působící na Strakonicku a Písecku, a v Malých Nepodřicích u Písku provozující komunitní zahradu. Zeptat se budete moci na témata v souvislosti s filmem, svobodným vzděláváním, respektujícím rodičovstvím a osobními zkušenostmi besedujících s těmito tématy.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Co je to sebeřízené neboli svobodné vzdělávání? Takové, které dítě či dospělý vykonává dobrovolně ze své vlastní motivace.

Pro koho je dokument určen? Pro rodiče a děti, kteří potřebují podporu na cestě za větší svobodou ve vzdělávání jejich dětí. Pro rodiče, kteří by rádi rozšířili respektující výchovu i do oblasti vzdělávání. Pro učitele, žáky i studenty, kteří se necítí v současném systému spokojení a možná netuší, že s přístupem založeným na dobrovolnosti a respektu je mnoho zkušeností i u nás.

Čím je dokument zajímavý nebo výjimečný? Poprvé přibližuje cesty mnoha rodin a škol, které se snaží dát dětem co největší svobodu v jejich životě a vzdělávání. Představuje unikátní průřez tematikou svobodného vzdělávání v ČR. Ukazuje, jak může vypadat praxe respektujícího přístupu k dětem v oblasti vzdělávání.

Vstupné je dobrovolné.

ZBYNĚK KONVIČKA

INZERCE

„Milostivé léto" mohou dlužníci využít do konce listopadu

V září byla spuštěna druhá fáze tzv. „milostivého léta", která nabízí dlužníkům jedinečnou možnost splatit exekuce bez úroků. Fyzickým osobám, které mají dluh vůči státu a jiným veřejnoprávním věřitelům, jenž vymáhá soudní exekutor, se otevírá možnost splnit svůj dluh zjednodušeným a finančně výrazně méně nákladným způsobem. Pokud dlužník využije „milostivého léta", věřitel sice ztrácí dosud nezaplacené příslušenství, bude mu však uhrazen původní dluh, který je často dlouhodobě nevymahatelný. „Milostivé léto" je možné využít do 30. listopadu.

Informace k „milostivému létu" dlužníci najdou na těchto webových stránkách:
- Milostivé léto – Exekuce (***justice.cz***)
- Milostivé léto - Ukončete svoje exekuce! (***milostiveleto.cz***)
- Co je Milostivé léto a jak to funguje | Nedlužím státu (***nedluzimstatu.cz***)

Petra Měšťanová, tisková mluvčí MÚ

Petr Mano – rozhovor před křtem Velké bílé tůně

Petr Mano je výtvarník a spisovatel, autor knih ŠARLÁK, KALUŽINY a PENZIOPOLIS. Narodil v roce 1961 v Táboře, nyní žije v Písku. Studoval pedagogickou fakultu v Českých Budějovicích, studium předčasně ukončil. Celý život se věnuje výtvarnému umění a psaní.

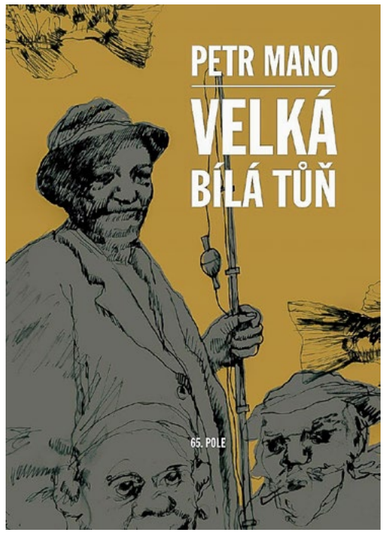

Petře, v nakladatelství 65. pole ti vyšla čtvrtá knížka Velká bílá tůň, jejíž křest proběhne v písecké knihovně 13. 10. v 17 hodin. Řekni mi, co je zapotřebí, aby vzal člověk tužku do ruky, a to, na co třeba právě myslí, napsal na papír?

Podle mě ta potřeba pramení z vnitřního ustrojení. Já píšu od základní školy. Primárně, a o tom jsem přesvědčený, nešlo o nic jiného než o radost z tvoření, o potřebu změnit reálný svět k svému obrazu. Nepotřeboval jsem ani čtenáře. Touha po chvále nebo odměně přišla až později, stejně jako snaha získat prostřednictvím psaní své místo, stát se něčeho součástí, uniknout odcizení. Přesto si ale myslím, že vzrušení, které při sumírování příběhů a při psaní občas pocítím a které bych s jistým odstupem nazval „svatým vytržením", je stále tím hlavním důvodem, proč usedám ke stolu skoro každý den. Nedávno jsem viděl dokument ze života velkých bílých žraloků a v jednu chvíli mě napadlo, že zažívají něco podobného, když se zakousnou do masa. Soudím tak podle toho, jak obracejí oči v sloup. Oni si je tak nejspíš chrání před zraněním, ale může jít o spojené nádoby. A to jsem ještě nezmínil křesťanské mystiky! Ty jejich stavy, do kterých upadali kontemplací a hodiny trvajícími modlitbami! Podle toho, jak se o nich zmiňují, jde stále o to samé. O stejný druh euforie, jakéhosi zjitření. Jako když jsme v dětství sjížděli Kraví horu na saních.

Petr Mano na vernisáži výstavy, kterou měl ve Vodňanech společně s výtvarníky Luďkem Kolouškem, Ivanou Petrovou a Jiřím Steinerem, říjen 2020, foto Pavel Hrdina

Vraťme se ještě k tvým počátkům. Začínal jsi jako většina mladých literátů poezií?

Kdepak, já jsem byl fořt na indiánky. A kreslil jsem k nim i obrázky. Bitky Apačů s bledými tvářemi, rvačky v barech. Od té doby mi jdou mužské tváře, postavy a také kobyly docela od ruky, zato s ženskými se dřu do úmoru, a stejně každá druhá vypadá jako Vinnetou… Ale nezůstalo jen u toho! Asi v osmé třídě jsem začal psát pornografii. To už jsem měl své čtenáře. Co na tom, že jsem přesně nevěděl, jak vypadá vulva nebo co je klitoris. Oni na tom byli podobně. Nemohli poznat, že jde pouze o výplody mojí fantazie, a plácali mě po zádech.

A jak je to s povídkami ve Velké bílé tůni? Fabuluješ v nich podobně?

Jen docela malinko. Většina má reálný základ. Některé jsem napsal, jak se uložily v mé děravé paměti, jiné jsem pouze upravil, zbavil balastu. Je třeba jít přímo k cíli. Z bodu A do bodu B. Nesedat si během cesty na každou prosluněnou mez, netrhat kytky u škarpy. Otázkou je, co na to řeknou protagonisté, ti, kterých se to pregnantně týká. Při psaní Kalužin, což jsou deníkové záznamy, jsem všechny události zapisoval až s dokumentární přesností, s odstupem hodin, nejvýš jednoho dvou dnů – a přesto mi mnozí po vydání vyčítali, že si bezostyšně vymýšlím. Tomu se nelze vyhnout. Jakákoliv událost ztratí během chvilky pevné obrysy jako v bludišti na Petříně, kde každé zrcadlo odráží jinou podobu. Skutečnost je nejednoznačná a pravda jakbysmet. Hrabal v Životě bez smokingu dokonce napsal, že i opak všeho je pravdou. Pak se dober nějakého resumé.

V rozhovoru, který jsme spolu dělali koncem srpna před tvou výstavou obrazů, ses zmínil o současném malířství. Sleduješ i dnešní literaturu? Co říkáš na její možnosti?

Já se už držím hlavně autorů prověřených časem. Je to stejné jako s kamarády v hospodě. Nečekám už na nové… Pokud jde o současnou literární scénu, je to v porovnání s minulostí stále stejná písnička. Ať je doba jakkoliv vymknutá z kloubů, zrodí pokaždé několik apoštolů, pro které je slovo světlem a životem, kteří věří, že skrze něj spěje všechno k rozhřešení – a pak bezpočet plevele. V posledních letech jsem přečetl několik autorů katolického baroka, a kromě toho, že jsem si uvědomil, jak moc ovlivnili českou poezii a prózu – od Jana Nerudy přes Jakuba Demla, Josefa Váchala až po Martina Jirouse, tak jsem se i u nich setkal se stížnostmi nad bezpočtem škvárů na pultech (jezuitské cenzuře navzdory), zatímco hodnotné, byť skromně vypravené tisky v „šatu Menších bratří" většinou zapadnou v některém ze zatuchlých repositorií mezi odrbané kalendáře – a pokud se někdy prodají, tak pouze na váhu, aby jejich stránky posloužily k zabalení salámu nebo paštiky.

Tvoje spolupráce s nakladatelstvím 65. pole trvá řadu let. Chystáte do budoucna nějaký další titul?

S redaktorem a bohemistou Antonínem Petruželkou jsme připravili k vydání Tratoliště, což je pokračování Kalužin, kde bychom chtěli opět použít jako doprovodné ilustrace grafické listy Františka Trávníčka. Uvidíme, co na to řekne nakladatel Tomáš Brandejs. Nesyžetová próza je na knižním trhu trochu popelka. Snad Tomáše navnadí, že se v Tratolišti oproti předchozím textům objevuje větší množství žen. Tři z nich jím proplouvají, když ne jako bohyně, tak jako éterické nymfy – a jen docela malinko jako strašidelné římské Parky nebo čarodějnice z Macbetha… S přicházející zimou, jak bude ubývat světla, začnu opět pracovat na rozepsaném hororu z poloviny osmnáctého století Město mrtvých. Hlavním hrdinou je v něm slavný písecký rodák a jezuitský kněz František Jakub de Waldt, autor česky psaných Chválořečí, který se na závěr života vrátil do Písku z dobršské farnosti, kde působil víc jak čtyři dekády. Tolik fakta. V mé knize se brzy po jeho příchodu začnou v ulicích města objevovat nemrtví, z hrobů vylézající revenanti, buší lidem na dveře a dělají ještě mnohem horší věci. Musím říct, že psát některé kapitoly vyžaduje notnou dávku odvahy.

Petře, děkuji za optimistický konec našeho rozhovoru.

ŠTĚPÁNKA ČINÁTLOVÁ

TIPY Píseckého světa z kalendáře akcí

Písecko je dějištěm mnoha kulturních, společenských a sportovních akcí pro rozličné publikum – celý přehled by se sem nevešel, ale přinášíme vám TIPY, které vybírá redakce Píseckého světa. Pokud chcete některou svou akci v tomto prostoru zviditelnit, obraťte se na nás, pokud možno s předstihem, e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***.

Naposledy se zahradnicí Helenkou: Sklidili jsme – a co dál?

Od ledna do června probíhaly v Kulturním domě zahradnické lekce s názvem Taje a krásy zahradničení. Věříme, že naše rady a doporučení přispěly k dobré úrodě a máte plné spíže a sklepy plodů…

O tom, jak je skladovat, abychom naše produkty mohli konzumovat v dobré kvalitě co nejdéle, si povíme na úplně poslední lekci Tajů a krás zahradničení, která se bude konat v Kulturním domě Písek **v pondělí 10. října od 18,30 hodin**.

Od květinářky a zahradnice Heleny Novotné nebudou chybět ani informace o pěstování netradičních odrůd ovoce a zeleniny, které v minulosti byly v zahradách běžným ovocem, mají vysokou užitnou hodnotu, množství vitamínů a zdraví prospěšných látek pro tělo i duši. Kromě toho mají širokou možnost zpracování a výborně chutnají.

Mezi jeden z největších a nejhodnotnějších darů přírody patří česnek. Jak na něj? To vše se dovíte na říjnové lekci. A navíc se můžete těšit na burzu vypěstovaných plodů a výrobků ze surovin z vaší zahrádky. Připravili jsme pro vás semínka divokých rajčat, měsíčkové mastičky, bezinkový likér a mnoho dalšího.

Vstupné na přednášku je 80 Kč. Majitelé abonentky mají slevu a zaplatí 50 Kč. Více informací najdete na ***www.centrumkultury.cz***.

STROM SETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště, tel. 777 571 529, info@strom-setkavani.cz, www.strom-setkavani.cz.

- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, *dita.machackova@volny.cz*
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, *www.jogapisek.cz*
- **Jarka Olžbutová** – *www.uvodnaru.cz*
- **Poradna Trager®** *http://www.trager.cz* **Alena Klossová**, *alena.kloss@gmail.com*
- **Poradna ájurvédy, ájurjóga** – Radoslav Nahálka, *www.ajurmed.cz*
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatní a sirupy Katky Čápové, *kacabacapova@seznam.cz*
- **Výuka hry na kytaru a ukulele** – Jirka Macháček, *info@strom-setkavani.cz.*

Loutkové divadélko Nitka

Neděle 9. října, 14:30: *ULOUPENÁ PRINCEZNA* **– loutková pohádka, ve které stará čarodějnice odnese krásnou princeznu.** Vstupné 50 Kč.

Rezervovat vstupenky nelze – přijďte včas! LD Nitka Písek, **Bakaláře 43/6, (vedle Charity),** *tel.* ***605 845 890, www.nitka-pisek.cz.***

Nitka LOUTKOVÝ SPOLEK

Filmový Písek nabídne předpremiéry, přednášky i koncerty

Letošní ročník Filmového Písku, na který vás zveme od 13. do 16. října do Kina Portyč, bude mít opravdu hvězdné hosty. Z herců se můžete těšit na Jana Přeučila, Tomáše Matonohu, Jana Budaře, Petra Baťka, kapelu O5 a Radeček, Felixe Slováčka jr., Annu J. Slováčkovou a mnoho dalších.

Festival hraných, dokumentárních a studentských filmů nabídne divákům zajímavý program a setkání filmových a hudebních osobností. Filmová přehlídka přináší výběr toho, co by divákům nemělo z kinematografie uniknout.

I letos pokračujeme v tradici a nebude chybět Zahajovací večer, který proběhne **ve čtvrtek 13. října od 18 hodin** ve velkém sále kina. Večerem provede moderátor Vlasta Korec, kromě zajímavých hostů zahraje filmové písně kapela O5 a Radeček, vystoupí Felix a Anna J. Slováčkovi & Band. Po skončení programu následuje v rámci Zahajovacího večera předpremiéra filmu Il Boemo, který se bude ucházet o užší nominaci v rámci amerických Oscarů. Film Il Boemo je inspirován skutečným osudem nejvyhledávanějšího skladatele Josefa Myslivečka, který zemřel v zapomnění. Film o Josefu Myslivečkovi, kterému vdechl život Vojta Dyk, je nejen pastvou pro oči a uši, ale také silným, vlastně i romantickým příběhem, který rozhodně stojí za to vidět, aniž by byl člověk operním fanouškem.

I ostatní dny festival přinese předpremiéry a premiéry převážně českých snímků za účasti filmových tvůrců, ale také dokumentární, televizní a studentskou tvorbu. Z nabídky si vyberou také senioři a děti, především v rámci víkendového promítání nebo dopolední čtvrteční a páteční projekce, která bude určena školám.

Tak jako každý filmový festival, i ten písecký bude mít na programu předpremiéry filmů. Jednou z nich je předpremiéra pohádky Princ Mamánek, které se zúčastní a pobeseduje s diváky herec, režisér, scénárista a hudebník Jan Budař.

Z filmové novinky Il Boemo

Další sekcí jsou studentské filmy českých filmových škol, které využily nabídky a představí své práce. K vidění tak budou práce mladých tvůrců z píseckého filmové školy nebo z Prahy.

Vstup na tyto projekce je zdarma. Podrobný program najdete na ***www.filmovypisek.cz.*** Vstupenky k dispozici také na ***www.centrumkultury.cz.***

Výstavu inspirovanou utopickými díly Karla Čapka zahájili ve Sladovně dva černí mloci

Vernisáž interaktivní rodinné výstavy Továrna na utopii proběhla v pátek 23. září za přítomnosti týmu královéhradeckého Divadla Drak a autorů výstavy. Její dveře veřejnosti poprvé otevřeli dva velcí černí mloci.

Výstavu tvoří šest původních instalací šesti různých autorů. Jednotlivé instalace jsou autorskými reakcemi na Čapkovy romány **Továrna na absolutno, Krakatit, Válka s mloky** nebo dramata **R.U.R. a Věc Makropulos**. Využívají různorodé vyjadřovací prostředky, nacházejí v literárních dílech odlišná témata a počítají s různými způsoby aktivního zapojení diváka. Zároveň je však spojuje zázemí autorů, kteří se všichni věnují loutkovému a alternativnímu divadlu. Je jim proto společná chuť vyprávět příběhy, stejně jako smysl pro divadelnost, hravost a metaforu. Navštívit tak můžete například Prostor pro nesmrtelnost Karla Czecha, vyrobit si trochu božské energie na Šlapadle na absolutno Terezy Vašíčkové nebo zažít čistě zvukové dobrodružství v rámci audiohry Jana Čtvrtníka Krakataudio.

Na výstavě se jako odborný konzultant podílel i **ředitel písecké Sladovny Adam Langer**. *„Sladovna je nám blízká divadelností a příběhovostí svých výstav, rádi se vzájemně inspirujeme," říká ředitel Divadla Drak Tomáš Jarkovský a dodává: "od začátku jsme chtěli, aby Továrna putovala dál – s tím, že pokud půjde do Sladovny, budeme úplně nejradši." Úzká spolupráce na obsahové i koncepční úrovni mezi Divadlem Drak a Sladovnou však trvá už několik let. "Podobných míst pro děti u nás není mnoho, takže nám přijde super, že člověk nemusí tu cestu prokopávat sám, že můžeme sdílet zkušenosti, mít v českém prostředí parťáka, se kterým se společně vzděláváme, propojujeme, i když pojetí a principy naší práce jsou někdy odlišné,"* vysvětluje Adam Langer.

Šestici instalací doplňuje ještě sedmá, nesoucí název Továrna na budoucnost, na jejímž vzniku se přímo v Písku podílel tým Sladovny (Gabriela Sokolová Loskotová, Tomáš Machek a další) a lektorský tým Divadla Drak. Ta otevírá každému návštěvníkovi bez ohledu na věk prostor pro vlastní tvorbu. Spojuje Továrnu se stálou výstavou Hnízdo ilustrace a otevírá například otázky: Co bylo dřív: text, nebo ilustrace? Jak interpretovat minulost, současnost a budoucnost? Jak Karel Čapek vnímal budoucnost v minulosti? Co znamená slovo labor? Jaká bude minulost v budoucnosti?

Továrna na utopii je vhodná pro děti od šesti let i jejich dospělé, ve Sladovně bude k zažití až do konce roku 2022, doporučujeme rezervaci termínu na webu ***www.sladovna.cz.***

Lektorský program je připravený také pro školní skupiny, ideálně pro 2. stupeň ZŠ.

KAROLÍNA VORÁČKOVÁ
Foto Martin Zborník

Athelas: Literární kousky

Tenhle textík píšu doslova na poslední chvíli před uzávěrkou, v úterý 4. října. Předbíhám v hlavě o dva dny, ke čtvrtku, kdy vyjde tenhle nový Písecký svět. Je to někdy legrace, protože bych vám z tohohle místa, na kterém teď jsem, chtěla ještě naposledy vyslat pozvánku k „pobytí s námi zítra 5. 10. na Papučový den na mostě."

Nebo bych dokonce mohla shrnout dění Papučového dne. Něco jako: *„Milí čtenáři Píseckého světa, to bylo včera ale milé setkání v papučích, že? Všechny papuče se prodaly, děti krásně zatančily a zazpívaly, všechny diplomy za běh přes most v Papučích jsme rozdali a mejdlíčka ze stánku od manželky našeho pana kaplana zmizela „nežbysřeklšvec". O dobrém papučínu a svařáku do Hrušků ani nemluvím. A viděli jste... Jak se vám to líbilo?"*

Jenže tam ještě nejsme. Až vy budete číst, bude moje zítra vaše včera a pozvánka na „papuče" už bude sežrána chřtánem minulosti. Co je ale stále „to budoucí", po celý tenhle týden, je zpráva, kterou společně vysíláme do světa – všechny české domácí hospice – a sice, že **DOMA je doma**. Že domov je místo, které si někteří lidé mají možnost zvolit, když jsou na konci svého života.

A k tomuhle našemu obrazu DOMA, té představě o tom, co pro většinu z nás DOMA znamená, se přidali i žáci některých základních škol v Písku. Společně s Městskou knihovnou Písek jsme se rozhodli vyhlásit literární soutěž s volným zpracováním tématu DOMA a nechat děti zaplout do úvahy, jaké je moje DOMA, jak se mám DOMA, co pro mne osobně znamená DOMA. A jak už to tak bývá, děti byly úžasné, dostaly se nám – vážené a vzácné porotě – do rukou básně, fejetony, úvahy. A v každém z nich bylo tolik osobního, kolik se tam jen vešlo. Když jsem je četla, zdálo se mi, že „doma" pro jejich autory září všemi barvami duhy, že v sobě zahrnuje bytí spolu, místo, které pro každého z nás ukrývá něco velmi podstatného. A ano, téhle esence jsme se chtěli ještě o kousek více díky literární soutěži dotknout. Doma je místo, kde jsou lidé spolu.

Nabízím vám prozatím takové literární jednohubky, „kousky" prací. Odborníci v jazyce českém by mne pleskli přes ruku a řekli „snad úryvky, ne?", ale protože si tu hrajeme se slovy, „kousky" tu mohou být a mně se líbí víc.

Kousek 1:

...Domov je tam, kde každý den se setkáváme.
Domov je místo, kde rádi se často smějeme.
Pocit bezpečí,
když strach na mě útočí,
místo, kde můžu být sám,
tam kde svoje místo mám...

Kousek 2:

...Já, stejně jako mnoho dalších lidí, mám svůj domov tam, kde mám mamku, taťku a něco, co by mi v nejhorším případě darovalo ledvinu, ale ani na chvíli mi nepůjčí nabíječku, nebo mi nedá bonbon, protože to ono se rádo dívá, jak jsem naštvaná a otrávená, když se musím zvednout od knihy v tom nejzajímavějším momentu… To něco dostalo název „bratr".

Kousek 3:

…Teďkon už se cítím doma u obou rodičů. S tímto slovem mají pravidla pravopisu problém a v počítači mi ho urputně podtrhávají, ale já ho mám ráda. Vyjadřuje přítomnost. Je to něco jako zkratka slov teď a konkrétně. Ráda ho používám, protože se mi líbí, jak zní nebo možná jenom proto, že je kratší. Je pouze moje, moje přítomnost, můj svět.

Můj svět je i můj domov. Nezáleží na tom, kde se právě nachází. Je prostě tam, kde jsou lidé, zvířata, knížky, les nebo jídlo, které máme rádi a oni mají rádi nás…

Kousek 4:

...Doma je plná lednice,
to se mi líbí nejvíce.
Ať bydlíš v Brně anebo v Praze,
doma se budeš mít pokaždé blaze.

A mnoho dalších „kousků" k nám připlulo z rukou paní učitelek. Máme radost, moc děkujeme všem zúčastněným, a jen na vysvětlenou, jména autorů jednotlivých kousků neuvádím, protože jsem se jich osobně nezeptala, zda by si to přáli. Ale v pátek, díky Městské knihovně Písek, se s nimi budu mít možnost setkat na workshopu tvůrčího psaní, který věnuje knihovna autorům šesti vybraných prací. Tříhodinového setkání s dokumentaristkou, spisovatelkou, lektorkou Monikou Hodáčovou. A z něj se jistě zrodí mnoho dalších zajímavých textů, které s vámi budeme brzy sdílet. A tak si tady v Písku pomalu tvoříme novou spisovatelskou generaci. Děkujeme PhDr. Štěpánce Činátlové, PhD., Městské knihovně a Monice Hodáčové za takovou krásnou spolupráci. Děkujeme vám všem, kdo jste s námi tématem domácí hospicové péče po celý měsíc putovali, všem, kdo jste přišli na Papučový den, vám všem, kdo jste ho s námi tvořili. Není to malá věc, říkat spolu s námi světu, že domácí hospice existují.

Přejeme vám z domácího hospice Athelas, ať vám všichni DOMA. dělají radost (a moc nezlobí). A obujte si papuče, ať nenastydnete od nohou.

KATKA LITERÁKOVÁ,
Domácí hospic Athelas

P.S. Každý měsíc přibude někdo z vás, čtenářů Píseckého světa, kdo nastaví trvalý příkaz k úhradě na 50Kč či 100Kč jako dlouhodobý dar a podporu hospici na jeho činnost. Ne na všechny z vás máme kontakt, a tak vám chci alespoň touto cestou z celého srdce poděkovat. Jste naše naděje. Kdybyste se někdo další právě rozhodl přidat k této řadě našich milých dárců a přátel, můžete tak učinit skrze účet: ***8491450001/5500.*** *Děkujeme za vaši pomoc.*

Jiří Škoch – In memoriam – výstava jednoho dne

Ve čtvrtek 29. září pozvalo Prácheňské muzeum své návštěvníky na hradní parkány. Odpoledne zde mohli navštívit oblíbenou výstavu jednoho dne věnovanou letos zesnulému píseckému rodáku, fotografu Jiřímu Škochovi.

Soubor vystavených 33 digitálních tisků zhotovených z originálních pozitivů tvoří muzejní sbírku děl autora – a jedná se o jakýsi průřez, protože mezi snímky najdete třeba Motocyklistu, kterého Škoch zachytil ve svých 15 letech, ale také několik fotografií z cyklu píseckých fotomontáží. Nechyběly ani snímky z petrkovského přátelství s Bohuslavem Reynkem. Poprvé Jiří Škoch v Písku vystavoval v roce 1962, tedy před 60 lety.

Foto MARTIN ZBORNÍK

Muzeum obnovuje čtvrteční přednášky a zve na Pozůstatky významnosti

Pokud se vydáte během následujících dní do muzea, nezapomeňte – od října do prosince máme kratší otevírací dobu, expozice a výstavy se zavírají už v 17 hodin. Říjen je také poslední měsíc, kdy je možné navštívit naši malou pobočku v Protivíně, kde je od léta zajímavá historická výstava o zdejším prvoválečném lazaretu. Její kurátoři připravili komentovanou prohlídku na úterý 11. října od 16 hodin.

Pokud nestihnete komentovanou prohlídku, můžete protivínský Památník navštívit denně kromě pondělí od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin, včetně víkendů.

Minule jsme slíbili návrat čtvrtečních přednášek, které pořádáme v sále na nádvoří bývalé obchodní akademie. Čas začátků je stejný, jak jste byli zvyklí – 16 hodin, cena rovněž – 10 korun. Nezalekněte se výkopů vedoucích z Karlovy ulice až do nádvoří, bez problémů tudy projdete. Ještě ve čtvrtek **6. října od 16 h. možná stihnete dorazit na povídání profesionálního fotografa a cestovatele Vladimíra Hoška ze Čkyně**. Ten již přes 40 let zachycuje krásy Šumavy a dalších horských oblastí zejména v Evropě. Do Písku přiveze záběry čarujícího světla ze Šumavy od Lipna až po Ostrý a ve druhé části povídání vezme publikum do slovinských Julských Alp. Jako již dříve se budete moci přesvědčit, že místa, která fotografují mnozí, dokáže Hošek zachytit z lepšího úhlu nebo si trpělivě počkat na ideální světlo. Pro zájemce o jeho kalendáře máme navíc dobrou zprávu – po přednášce budete mít možnost zakoupit kalendář na rok 2023, který je již v síti knihkupců rozebrán.

Další **přednášku 13. října pronese Michal Plavec**, historik a kurátor sbírky letectví Národního technického muzea v Praze. Zaměří se na **Počátky vzduchoplavby na Písecku** (1891-1914). Budete sami překvapeni, kolik letů se na přelomu 19. a 20. století na Písecku uskutečnilo či kolik Písečáků létalo v té době vzduchem. Třeba jistá Božena Kriegerová, dcera píseckého hostinského, vzlétla v říjnu 1910 při exhibiční přehlídce motorových letadel v pražských Vysočanech jako první Češka vůbec. Vrcholem ovšem byl veřejný vzlet Eugena Čiháka v Písku v srpnu 1912. Pokud se chcete dozvědět něco bližšího, neváhejte navštívit vzduchoplaveckou přednášku.

Oblíbeným přednášejícím je také **písecký věžný Alois Němec**. Ten nachystal na **20. října** promítání svých fotografií pod názvem **Klenoty města Písku**. Na snímcích přiblíží autor známá i méně známá místa města. Jak je pro Aloise Němce zvykem, dostane se přitom i na pohledy, které ukáží Písek z netradičních lokalit, jako třeba z komínů, jeřábů či střech. Promítány budou většinou dosud nikde neprezentované fotografie.

A v polovině měsíce dojde také ke střídání výstav – v Chodbě knihovny **od 13. října najdete Pozůstatky významnosti**, což je výstava fotografií výtvarného družstva To jsou, odštěpného závodu České Budějovice. Výtvarníci, kteří se do našeho muzea vrací po šesti letech, o připravované expozici prozradili: *„Půjde o výstavu fotografií, vytvořených pomocí fotografických aparátů. Barevné a i černobílé fotografie jsou zhotoveny a zavěšeny tak, aby se vám líbily a mohli jste je doporučit nejen svým přátelům. Pro náročného diváka většina z nich obsahuje žánr, motiv a kompozici. Ze sémantického hlediska se autoři pomocí pasivní syntézy intencí prismatem husserlovské fenomenologie s prstem v nose dotýkají fragmentární strukturace reliktů významnosti. Na konci výstavy je záchod.“* Jan Flaška, Karel Řepa, Lenka Pužmanová a Zuzana Duchková představí své snímky a výstavu s mottem **„Fotografie, které vyrazí vašim očím dech“** osobně zahájí na **vernisáži 12. října od 16 hodin.**

KLÁRA KOUBOVÁ, Prácheňské muzeum

Expedice Zoogeos – Venezuela 11. část: Cíl je na dosah

Brzy ráno nás probudil čilý ruch. Indiáni servírovali Američanům v chýši snídani. Mezitím jim jiní indiáni bourali stany a další odcházeli s jejich batohy, přenosnými záchody a s kuchyňským a tábornickým vybavením směrem k Roraimě...

Indiánka s vybavením amerických studentů

Cucali jsme další müsli a docela znechuceně koukali, jak energií nabitá americká mládež odchází obtěžkána jen fotoaparáty za svými nosiči. V klidu jsme se sbalili a vydali se za nimi. S plnou polní na zádech a s našimi zájmy o okolí nehrozilo, že bychom je mohli dohonit. Asi po hodině jsme došli k řece Kukenán, pramenící na stejnojmenné stolovce. Brod jsme našli kousek po proudu. Řeka byla prudká, koryto samý balvan, plno tůněk, skluzů a jiných zrádností. Foťáky a dalekohledy jsme měli sice v igelitákách, ale riziko tu stejně bylo.

Bublinatka – Utricularia campbelliana

Zdeněk a Kuba s botami kolem krku už byli v proudu. Za nimi se pustili postupně další. Jako nejstarší jsem byl trochu nejistý. Nechtěl jsem namočit ani techniku, ani svěřený díl společných zásob potravin. Už jsem byl jen kousek od břehu, když mi mezi balvany uvízla noha. Abych ji vysvobodil, musel jsem se hodně nahýbat, a tak se plátěná taška s potravinami ocitla nebezpečně blízko hladiny. Naštěstí mi Kuba přispěchal na pomoc.

Za řekou jsme vystoupali na svah. Roraima se mi zdála opět na dosah. Prohlížel jsem si sedmisetmetrovou kolmou skalní stěnu vystupující z pralesa a nemohl jsem uvěřit, že se někudy dostanu nahoru. Ale rozhodně jsem si to hodně přál. Někudy to jít musí. Kdyby ne, tak kam by mizely ty davy turistů? Jedině, že by je žraly prehistorické potvory ze „Ztraceného světa“ Artura Conana Doyla.

Jako Bludný Holanďan vznáší se Roraima v mlze nad pěnou z oblaků. Její paluba dlouhá patnáct kilometrů a široká čtyři kilometry se tyčí do nadmořské výšky 2800 metrů. Bičována lijáky a vichřicemi proplouvá milióny let časem a vzdoruje těžkému údělu. V průběhu věků vymodelovaly deště a větry její povrch do bizarních tvarů kamenných hřibů, věží, sloupoví, podloubí, jeskyní i hlubokých propastí. Proudy vody a písku vyhlouby v křemenci prohlubně, které deště zaplnily vodou. Sněhobílé krystaly, vypreparované z křemenných žil a unášené odtékající vodou, obemkly jako náhrdelníky, vyvýšeniny na dně prohlubní. Ztracený svět černých skal, vlhka a chladu, trčící sedm set metrů nad okolní krajinou. A přece i tady je život. Převážně se jedná o rostliny. Ty se musely přizpůsobit tomu, že slunce zde svítí jen občas a místo živné půdy je tu jen kamení, štěrk a písek.

Přechod přes řeku

Houby Bludný Holanďan, Archa Noemova to je. Koráb umožňující přežití unikátům z rostlinné říše. Že by byl Noe i botanik?

Vpodvečer jsme došli do základního tábora pod Roraimou. Jako u vytržení jsme vzhlíželi na kolmou skalní stěnu, tyčící se nad okolní krajinu. S dalekohledy na očích zkoumáme trasu našeho zítřejšího výstupu. Ze skalní stěny padá z vrcholu vodopád příhodně nazvaný „Slzy Roraimy“. Pod ním budeme muset projít. Hned za ním se pak stezka prudce zvedá do jediného úžlabí, tzv. rampy, která spojuje suťové pole pod stěnou s vrcholem náhorní plošiny. Jiná cesta nahoru není. Teď ještě aby nám vyšlo počasí.

Probudili jsme se do slunečného rána. Do skrýše pod balvanem ukrýváme zásobu potravin pro zpáteční cestu a vyrážíme. Stezka nahoru je jasná, nemusíme se tedy držet pohromadě a každý si může zvolit vlastní tempo. Už horský prales na násypném valu slibuje, alespoň z botanického hlediska, opravdové hody. Ale ještě tam nejsme.

Ze základního tábora v mírně zvlněném terénu savany jsme přebrodili říčku, a pak se terén prudce zvedá do jílovitého srázu. Stezka je uklouzaná a stupy jsou hodně vysoké, omleté vodou a lidmi. Každý stoupavý krok vyžaduje mimořádné úsilí. Konečně se vydrápu na spodní okraj suťového svahu porostlého horským pralesem. Jsem úplně propocený. Nořím se do vlhkého chladu pralesa a utěšuji se, že teď už to půjde líp. Ale cítím, jak prochládám. Všude kolem je divukrásná exotika. Fotografuju. Sotva odklopím krytku fotoaparátu, objektiv se zamlží. Znovu a znovu ho otírám. Trvá to dlouho, než je provozuschopný.

Pěšinu lemují více než půlmetrové růžice endemické bromélie – *Brocchinia tatei* Z mechové stěny svítí purpurové květy masožravé bublinatky – *Utricularia campbelliana*. Další endemit, tedy druh, který roste jen tady. Tropický deštný prales se s výškou postupně mění v horský. Stromy jsou

Pokračování na str. 20

Expedice Zoogeos – Venezuela
11. část: Cíl je na dosah

Dokončení ze str. 19

stále nižší, jejich listy tužší, kožnaté a olistění řídne. Mechy vystřídaly lišejníky a mezi nimi tu na větvích svítí červené květní klasy širokolistých tilandsií. Nad mou hlavou se rozprostírají deštníky listů stromových kapradin. To je neklamné znamení, že jsem se dodrápal až k patě strmé skalní stěny. Pohled do výšky k její 700 metrů vzdálené hraně nad mou hlavou budí respekt. Stále nemohu uvěřit, že se jen tak, na vlastních nohou, dostanu nahoru.

Stezka vede dál podél stěny nad pralesem. Ze savany dole sem vane studený vítr. Teď, když jsem se vysvobodil z lezavého vlhka, mi už připadá rozumné vyměnit promočenou košili za suchou. Klopýtám sutí po vrstevnici. Stezka prochází nízkým porostem silně připomínajícím naši kleč. Chvíli vede rovně, pak mírně z kopce a následně zase do kopce. To podle toho, jak někde během miliónů let napadalo ke stěně víc kamení, a jinde zase méně. Na vrcholu jedné z vln jsem se ocitl na dohled před jediným stálým roraimským vodopádem. Tak to jsou ty pověstné „Slzy Roraimy“, pod kterými bude nutné projít. Vydatnost vodopádu není nijak dramatická; nebude nutné vybalovat pláštěnku. Do nepromokavého batohu uložím foťák i dalekohled a vyrážím. Strategii mám jednoduchou: jít při stěně tak, aby na mne voda nedosáhla. Jenže když jsem se dostal pod vodopád, vítr si s proudy vody pohrával, jak chtěl, takže ve chvíli jsem byl mokrý skrz naskrz.

Pohled ze základního tábora

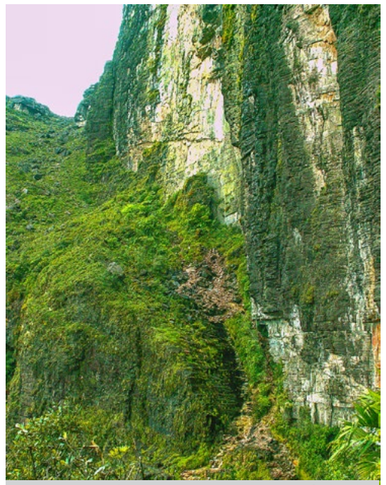
Přístupová rampa – sotva znatelná spára vpravo ve stěně

Všechno jednou skončí, i voda padající na hlavu. Ale jeden problém skončil, druhý nastal. Po průchodu vodopádem začíná tak zvaná rampa. Je to velmi strmá úžlabina – jediné místo, kudy se dá vydrápat na vrchol Roraimy. Tak jsem se drápal. Cíl jsem měl už v podstatě na dosah. Jen dech chyběl…

Text a foto KAREL PECL,
spolupracovník Prácheňského muzea a Záchranné stanice živočichů Makov

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2022
– venkovní výstava

V rámci již tradičního festivalu architektury s názvem Den architektury je letos **v Písku na náplavce pod Sladovnou Písek od 30. září do 12. prosince** k vidění 29 letošních porotou vybraných nominovaných nejlepších realizací postavených na území České republiky. Jedná se o již 7. ročník nejprestižnější tuzemské soutěže na poli architektury, která si klade za cíl prezentovat kvalitní architektonickou produkci nejen odborné a laické veřejnosti, ale i zástupcům státní správy a samosprávy. Slavnostní vernisáž venkovní výstavy u kavárny BALZÁM se uskutečnila 30. 9. za účasti místopředsedy České komory architektů, píseckého rodáka Petra Leška. Akci pořádá Písecký svět ve spolupráci se Sladovnou Písek o.p.s. Více v příštím čísle!

MARTIN ZBORNÍK

Písek a holocaust: Děti ze smíšených manželství

Písek a holocaust: Perzekuce, evidence a pracovní nasazení se netýkala pouze Židů, kteří žili ve smíšeném manželství, ale přirozeně také jejich dětí. Ty tvořily, vedle svých rodičů, zvláštní kategorii. Jejich život poznamenala nejrůznější omezení, jejichž následky si nesly ještě několik desetiletí po skončení války.

Židovská tradice jasně specifikuje, kdo je Židem. Zcela jiný pohled přinesla nacistická ideologie. Určující v této věci se stalo nařízení z března 1942. Protektorátní nařízení vycházela z již platných Norimberských zákonů. Dětí ze smíšených manželství, tzv. židovských míšenců, se týkaly zvláštní body těchto nařízení. Rozlišovaly se rovněž dva typy míšenců. Zatímco míšenec 1. stupně měl dva rodiče židovského původu, u míšence 2. stupně šlo pouze o jednoho prarodiče. Ačkoliv celý problém definice Židů a tzv. míšenců byl spojen zejména s rasovým původem, svou roli hrál rovněž případný sňatek se židovským partnerem a členství v židovské obci. V případě dětí ze smíšených manželství lze poukázat zejména na jejich pozdější osud v průběhu transportů. U většiny těchto dětí není známo o deportaci do Terezína a dalších koncentračních táborů. Podle studie Radany Rutové ze Židovského muzea v Praze záleželo, v jaké matrice úřady dotyčného zapsaly. Dítě, zapsané v židovské matrice, po zavedení rasových předpisů platilo za Žida a jako starší čtrnácti let muselo nastoupit transport do Terezína. Židovské matriky ve srovnání s Terezínskou pamětní knihou poukazují na minimální počet deportovaných dětí z Písku.

Náročnou situaci prožily děti Leopolda Fröhlicha. Manželství Fröhlichových nebylo díky otcově povaze harmonické. Pocházelo z něj pět dětí-Jan, Marta, Zdenka, Jaroslav a Růžena. Jejich dětství muselo být velmi kruté, vzhledem k otcově složité osobnosti. Děti se ve školním věku dostaly do pražského sirotčince. Navzdory problémům, které je postihly, dosáhly vzdělání v židovské obecné škole v Masné ulici na Starém Městě. Navštěvovaly ji do zavírání židovských vzdělávacích institucí. Období transportů prožívaly v budově starobince na Hagiboru a posléze v sirotčinci v Belgické ulici. V únoru 1943 nastoupilo všech pět dětí do transportu Ez-St_54. V doprovodu šesti policistů byly naloženy do policejního autobusu a dopraveni do Terezína. Vzpomínky na Terezín dokázala zprostředkovat dcera Marta.

Číslo společné místnosti později inspirovalo autorku Hannelore Brenner-Wonschick k názvu knihy Děvčata z pokoje 28. Své vzpomínky zde uvedla nejen Marta (nazývaná „Frta“), ale i její souputnice. Děti Fröhlichů prožily válku v Terezíně, navíc bratr Jan se dožil osvobození v koncentračních táborech. Chování otce Leopolda i po návratu a zdánlivě opětovném sblížení vedlo k tomu, že se mu syn Jan postavil. S příchodem vzniku státu Izrael přišla pro děti Fröhlichů příležitost najít nový domov. Čtyři děti odešly do Izraele, odchod slovně zdůvodňovaly: *„Za Židy jsme trpěli.“* Kontakt s rodinou a přáteli udržovaly prostřednictvím posílání krabic pomerančů. Jediná dcera Marta, provdaná Mikulová, zůstala v Československu. Starala se o maminku. Podařilo se jí podílet na vzniku výše uvedené knihy. Zemřela v roce 2010 a byla pohřbena na židovském hřbitově v Mariánských lázních. O ostatních sourozencích není více známo.

Specifický přístup k židovským kořenům měla osobnost Josefa Drahomíra Hrušky. Rodák z Bratislavy přišel do Písku se svými rodiči. Otec Petr, katolického vyznání, působil jako soudní rada. Matka Erna pocházela ze židovské rodiny Marmorsteinů. Po otcově smrti žil se svou matkou. Krátce poté, 13. července 1943, však musela nastoupit transport do terezínského ghetta. Její válečné osudy posléze vedly 6. září téhož roku do Osvětimi. Samotný Hruškův osud není znám, neuvádí ho ani Terezínská pamětní kniha a další veřejné databáze. Po válce se s matkou, jež přežila, znovu shledal.

Fröhlichovi po válce žili v 1. patře bývalého rabínského domu. Foto J. Motyka2022.

Růžena Fröhlichová (sedící dívka vpravo) se svými spolužáky. Archiv Z. Spurné

Po absolvování gymnázia odešli do nově vzniklého Izraele. Rovněž se zúčastnil bojů Šestidenní války, vojenského střetu Izraele se svými sousedy. Později působil ve Spojených státech, kde působil ve státech New Jersey a New York jako úředník. Věnoval se rovněž svému koníčku-sbírání starožitností. Do své vlasti se vrátil začátkem devadesátých let. Usadil se v Písku a snažil se zde podporovat obnovu zdevastovaných židovských památek. V této věci podnikl několik přednášek. Působil i v několika místních organizacích (Rotary Club a Spolek přátel Izraele). Navštěvoval rovněž Prácheňské muzeum a tehdejší Městskou knihovnu.

Závěr života prožil v Praze, kde našel rovněž zázemí tamní židovské obce. Zde se dožil požehnaného věku 86 let. Poslední místo odpočinku na Novém židovském hřbitově na Žižkově poukazuje také na památku jeho rodičů.

Zatímco v případě dětí Fröhlichů šlo o deportaci zvláštním transportem, lze vše přičíst jejich bližší orientaci na židovské prostředí. Výše uvedená skutečnost zápisu v židovské matrice však na své potvrzení prozatím čeká. Pokud jde o válečné osudy "Dráhy" Hrušky, je nutné poukázat na fakt, že vzpomínky pamětníků mohou rodinný příběh přiblížit, avšak nejsou dosud podložené.

V souvislosti s Pískem by bylo možné uvést mnohem více osob, pocházejících ze smíšených manželství. Vzhledem k tomu, že některé rodiny se ze zřejmých důvodů nechtějí ztotožňovat se svými židovskými kořeny a připomínat si tragédie holocaustu, chce autor příspěvku respektovat jejich právo na anonymitu.

JOSEF MOTYKA
Spolupracovník Prácheňského muzea v Písku

Vítáme a loučíme se

Narodili se:

20. 9. **Barboře Keřkové**, Mirotice,
syn **Vilem Motlík**
20. 9. Ing. **Anetě Chmelové**, Písek,
dcera **Adriana Chmelová**
20. 9. Bc. **Ivaně Marešové**, Písek,
dcera **Anna Sýkorová**
21. 9. **Pavle Fialové**, Protivín,
dcera **Nikola Fialová**
21. 9. **Tereze Peckové**, Strunkovice nad Blanicí,
syn **Dominik Kalický**
21. 9. **Marianě Schiman**, Oldřichov,
dcera **Maya Schiman**
22. 9. **Michaele Širerové**, Těšínov,
syn **Dominik Kotlár**
22. 9. **Petře Průchové**, Kestřany,
syn **Vítek Průcha**
22. 9. **Adéle Jedličkové**, Milevsko,
syn **Jeremiáš Jedlička**
24. 9. **Lucii Klinkové**, Milevsko,
syn **Vojtěch Zvonař**
24. 9. **Angelice Kalejové**, Milevsko,
syn **Rafael Kaleja**
24. 9. **Nele Mondekové**, Vodňany,
dcera **Stella Kušnierik**
25. 9. **Romaně Pluhařové**, Svaté Pole, Dobříš,
dcera **Jana Pluhařová**
25. 9. **Lence Beranové**, Čimelice,
dcera **Ema Beranová**
25. 9. **Barboře Vocílkové**, Protivín,
dcera **Amálie Kreuzová**
26. 9. Mgr. **Lucii Márové**, Písek,
syn **Tomáš Hála**
26. 9. **Ivaně Šoltysové**, Písek,
syn **Ladislav Kotlár**
27. 9. **Ditě Rudolfové**, Protivín,
dcera **Klára Václavíková**
27. 9. **Monice Peltánové**, Buzice,
syn **Dominik Peltán**
28. 9. **Iryně Kuklina**, Vodňany,
syn **Pavel Korotych**
28. 9. Mgr. **Anně Peleškové**, Tábor,
syn **Viktor Molnár**
28. 9. **Lence Kubešové** Dis., Strakonice,
dcera **Antonie Kubešová**
28. 9. **Šárce Maksové**, Konopiště,
syn **Sebastian Maksa**
28. 9. **Dominice Vackové**, Milevsko,
syn **Robert Schorník**
28. 9. **Anetě Zedníkové**, Semice,
syn **Jakub Zedník**
28. 9. **Růženě Strnadové**, Nový Knín,
synové **Antonín** a **Jan Brožkovi**
29. 9. **Pavle Hejné**, Soběslav,
dcera **Alice Holičová**
30. 9. **Janě Velkové**, Písek, syn **Jan Zeman**
30. 9. Mgr. **Janě Ten Hagenové**, Písek,
dcera **Eliška Ten Hagenová**
30. 9. **Natálii Ježkové**, Březnice,
syn **Matěj Mára**
1. 10. **Ivě Koutské**, Vodňany, syn **Jakub Koutský**
2. 10. **Elišce Václavíkové**, Písek,
syn **Šimon Rathouský**
2. 10. **Lence Neužilové**, Újezd – Vodňany,
dcera **Markéta Fürstová**
2. 10. **Šárce Soukupové**, Stádlec,
syn **Adam Soukup**

Domácí hospic Athelas Písek
774 85 84 87
kontakt@hospic-pisek.cz
www.hospic-pisek.cz

Zemřeli:

Pohřební služba Habich

17. 9. Jitka Křížová, Písek, 72 let
23. 9. Václav Brabenec, Písek, 73 let
24. 9. Ing. Jaroslav Procházka, Písek, 86 let
25. 9. Karel Počta, Zalužany, 75 let
25. 9. Antonín Honzík, Skály, 65 let
25. 9. Věra Předotová, Písek, 76 let
25. 9. Ladislav Eliášek, Žďár, 86 let
26. 9. Ing. Jiří Svatoš, Písek, 80 let
26. 9. Karel Ševčík, Písek, 78 let
26. 9. Jaroslav Hrach, Písek, 74 let
27. 9. Mgr. Věra Klímová, České Budějovice, 69 let
27. 9. Ing. Štěpán Soukup, Vrcovice,70 let
27. 9. Ing. Jaroslav Borovička, Písek, 93 let
29. 9. Michal Procházka, Strakonice, 40 let
1. 10. František Klíma, Mirotice, 88 let
3. 10. Josef Dušek, Horní Záhoří, 87 let

Pohřební služba AVE FENIX

16.9. Lidiia Hoha, Písek, 71 let
18.9. Zdeněk Zuska, Čížová, 79 let
18.9. Zdeněk Zuska, Čížová, 79 let
21.9. Ing. Miroslava Bártíková, Písek, 70 let
23.9. Ing. Jan Vejda, České Budějovice, 89 let
25.9. Milan Vrzák, Plzeň, 84 let
28.9. Jan Řehoř, Čimelice, 84 let

POHŘEBNÍ SLUŽBA HABICH
Písek, Jeronýmova 312 Tel.: 382 213 541
Písek, Budějovická 436 Tel.: 382 224 477
MOBIL NONSTOP
606 627 983 ▪ 602 553 056
e-mail: habich@habichps.cz
www.pohrebnisluzbapisek.cz
ZNAK KVALITY CECH HROBNICKÝ
STÁLÁ SLUŽBA 24 hod. SOBOTY, NEDĚLE, SVÁTKY
Nejstarší a největší pohřební služba v Písku
48 let rodinné tradice v oboru pohřebnictví

Jakoukoli inzerci,
poděkování, reklamní články, vzpomínky na zesnulé, vzkazy, nabídky aj.
v tištěném Píseckém světě i na webu www.piseckysvet.cz
domluvíte na tel. 607 777 993
nebo e-mailem: inzerce@piseckysvet.cz

Pohřební služba Ave Fenix s.r.o.
Písek, Harantova 415
IČO: 11642181, e-mail: avefenixps@seznam.cz,
web: www.psavefenix.cz
Sídlo firmy: Šumavská 614/6 České Budějovice
Nonstop linka: 720 284 921

Tisíc a jedna možnost

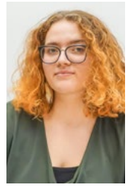

Přátelé, my máme skutečně tisíc a jednu možnost. Dnešní doba už umožnila tolika lidem žít své sny… Mnoho z nás se mohlo opřít do toho, co jim opravdu dává smysl a přináší radost. A ne do toho, co jim nakázali rodiče nebo společnost. Mnoho lidí rozjelo své vlastní projekty, obchody a kurzy. Další lidi si s jedním vzděláním vybudovali slušnou kariéru v oboru jiném. Prostě, abych citovala Betty MacDonaldovou, „kdokoli opravdu může dělat cokoli". A i přesto, nebo možná právě proto, je proces rozhodování často ten nejtěžší. Něco jako Buridanův osel. Tak dlouho se nemohl rozhodnout, jaká hromádka sena, až pošel hlady.

Rozhodnout se odejít ze školy, sestěhovat se s přítelem, přihlásit se na školu, odejít z práce, opustit manžela, vdát se, nastoupit do práce… To všechno jsou rozhodnutí, která nám umí pěkně zavařit hlavu. I srdce. A čím déle váháme, tím je rozhodování těžší, seznamy pro a proti delší a my zoufalejší. Jedna koučka ve svém podcastu říká: Slovo „možná" vytváří jen zbytečný bordel. A já s ní souhlasím. Připojím za to ještě osobní zkušenost a pravidlo, že pokud to není jasné ano, tak je to ne.

Zhruba před půl rokem jsem se asi dva měsíce tahala s tehdejším mužem svých snů a nechávala se táhnout blátem jménem možná. Možná spolu budeme, možná tě mám rád. A vždycky, když už jsem tlačila, že je mi jedno, jestli mi řekne ano, nebo ne, že chci hlavně nějakou odpověď, kličkoval a vymlouval se. Když jsem mu jednoho večera řekla, že pokud to není jasné ano, znamená to ne, a že bychom se tím pádem neměli vídat a dělat to, co spolu děláme, řekl mi, že to tak přece nemusí být vždycky.

A hleďme, o sedm měsíců později je tehdejší muž mých snů už dávno v minulosti. Co vám budu povídat, nejsme spolu a pravidlo se potvrdilo. Nechtěla bych to úplně generalizovat, ale moje zkušenost je taková.

Srdíčko mě bolelo dlouho, ale vyjasnit si to, říct, jak to je, vytříbit pocity a vše si vyříkat mu pomohlo. A ano, bylo to až po dvou měsících trápení, soužení a motání se. Tak aspoň že to nebyly dva roky!

Když nad tím teď tak přemýšlím, máme nakonec možnosti jen dvě. Něco udělat – a nedělat nic. Rozhodnout se – a nerozhodnout se. Ve chvíli, kdy se rozhodneme, se nám otevírají dveře možností. Zatímco v nerozhodnutí a v blátě možná se jen plácáme a topíme svůj potenciál. Každý den děláme tisíce rozhodnutí, některá jsou důležitější, některá dlouhodobější a některá se jen zdají krátkodobá, a stejně na nás i za deset let budou mít vliv.

Třeba až se příště budete rozhodovat, myslete na to, že nejhorší rozhodnutí je nedělat nic a oddalovat ten moment verdiktu. A že si klidně můžete říct: rozhodnu se až za týden, nebo: nechám to projít nocí. Ale s tím vědomím, že to opravdu uděláte.

P. S.: Vím minimálně o třech lidech, kteří se při čtení tohoto článku pousmějí, takovým tím lehce povýšeným vševědoucím úsměvem. Prosím, udělejte to. Poslužte si. Vím, že to se mnou máte hodně zábavný. Já se sebou taky.

ALŽBĚTA ČÁPOVÁ

Zveme vás na přednášku
Bible a její poselství
Zahájení:
18.10. 2022 v 17:30 hod.
4 přednášky v úterý:
18.10. 25.10. 01.11. 08.11.
Místo konání:
Dobrovolnické centrum
ADRA, Za Pazdernou 1490, Písek

Pořádá Církev adventistů sedmého dne v Písku

PRÁVĚ ZDE MOHL BÝT VÁŠ INZERÁT, KTERÝ SI MOHLY PŘEČÍST TISÍCE NAŠICH ČTENÁŘŮ!

SUDOKU:

Vaším úkolem je co nejrychleji doplnit tabulku číslicemi 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádku, a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

5					8	9		
4				1			5	8
2	6			5	9			
	9	2				8	3	
		7	8			4		
		4		9	2			
	2		3				1	
	8			6		7		4
9		1	7					3

		6				9		
4					9	6	8	
	5		1					7
			3			8		2
6	7						3	
	3	5	6	9				
		4	9		1			
				7		4		1
5					8			

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

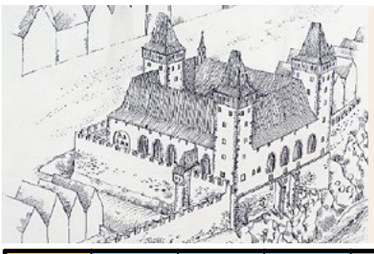

HRAD V PÍSKU byl vybudován v polovině 13. století písecko-zvíkovskou stavební hutí pro českého krále Přemysla Otakara II. Jeho části byly v minulosti upraveny na .../1. tajenka/ a též na .../2. tajenka/, dnes zde sídlí Prácheňské muzeum, založené v roce 1884. Na kresbě rekonstrukce hradu podle Tomáše Durdíka.

Ze správných řešení zaslaných **DO ČTVRTKA 13. října** vylosujeme dva výherce knížek z Albatrosu. Řešení posílejte e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo **SMS: 704 369 155**, nezapomeňte uvést **jméno, adresu a svůj telefon**!

BABO, ILAI, KLINGSPOR, MAÁN, MIHO, OY, YAREN	SÍDLO NA NOVÉ GUINEI	OHLODAT	ARM-STRON-GOVY INICIÁLY		ŽLUTÉ BARVIVO	PA	1. TAJENKA	TA TAKÉ	NÁZEV HLÁSKY K		OSTYCH	ŠPÍNA	ATOL V SOU-OSTROVÍ NÍZKÉ OSTROVY	ZKRATKA DOKTORA	ANGL. HŘEBÍK	JINÝM ZPŮSOBEM
PENĚŽNÍ POUKÁZKA				HUSPENINA						LEHCE						
VÝRAZ POCHOPENÍ				UMLÁCENÁ / ZN. THULIA						HLAVNÍ MĚSTO IRÁNU / PRUDKÝ POKLES						
PATŘÍCÍ SOURO-ZENCI									PŘEVRATY / DOMÁCKY RONALD					OSLÍ HÝKÁNÍ / ZAKVIČENÍ VEPŘE		
OZNAČENÍ DÁNSKÝCH LETADEL			ZÁLIV NA OSTROVĚ HONŠŮ / KULICH					OCHOTNĚ / VĚŠTIT					SPZ ÚSTÍ NAD LABEM / 2. TAJENKA			
	ZKR. ZÁKLAD. PROSTŘEDKŮ / OZNAČENÍ LETADEL NAMIBIE			NEMÍSTNĚ / ODPOVĚ-DĚT NA DOPIS							SVOJI / ZAKRSLÝ STROM				ALKAN OBAŽENÝ V BENZINU	HUSARSKÝ KABÁTEC
MÍSTO TOHO					JORDÁNSKÉ SÍDLO / DOTYČÍ NÁPOJ S OTRUBAMI					SLOV. PÁDOVÁ OTÁZKA / BALKÁN-SKÝ POKRM				OBCHODNÍ AKADEMIE / ANGL. VSTUP		
SKUPINA ZVÍŘAT						RUDNÉ DOLY (ZKR.) / ČÁST SCHODIŠTĚ			PLÁN / ČÁST TENISO-VÉHO UTKÁNÍ							
	ČÁST BOTY	SUŠENKA / NÁŠ HEREC					POMOCNÍCI / ODPOR									
ZN. MOUKY			VINÍK / OTVOR VE ZDI								STAŠKOVO JMÉNO / SKŘÍPAVÝ ZVUK					
PROJEV								TAVENINA / STARÝ TYP PLACHET-NICE				LESNÍ ZVÍŘE / DÁNSKÝ OSTROV				
ANNA PO DOMÁCKY					ČASOVÝ ÚSEK / LISTNATÝ STROM				SLAVNOSTNÍ KABÁTY / ZASTUPO-VÁNÍ (VE ŠKOLE)						LID	SLOVENSKY KTERÉ
UKAZOVACÍ ZÁJMENO						KRUTÝ ČLOVĚK / SOUVISE-JÍCÍ S ESY				NEDOBRÁ / VYVA-ŽOVÁNÍ LETADLA ZA LETU				NÁRODNÍ KNIHOVNA / LEPIDLO		
NEJVYŠŠÍ KARTA				ZOUT OBUV / MALINOVÉ KEŘE							PORAZIT / VNIKNUTÍ					
ZNAČKA KILOTUNY			DIPLOMA-TICKÉ POSLÁNÍ / ZN. ELEKTRONIKY					PŘEDTÍM (ZAST) / ŘÍHAT				PODNIK V ODOLENÉ VODĚ / POZNÁMKY				
	HADRY NA VÝROBU VLNY	KRÁTKÝ KABÁT / LATINSKY OLIVA					DRUH PÍSMA / STAN									
NÁČELNÍK									LASKAVÁ / VLASTNÍ PRIMÁTŮM					NÁZEV TÓNU / ANGL. VZDUCH		
OSTROV PAPUY-NOVÉ GUINEJI					PÍSMENO I / INICIÁLY HERCE KORBE-LÁŘE					KŮRA (ZAST) / SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU					ZÁPOR	STARŠÍ VZTAŽNÉ ZÁJMENO
VÝHRA						VÁNOČNÍ RYBA					SLOVEN. MĚSTO					
ČESKÝ MEDAILÉR A ZLATNÍK						MALÝ OTA					HLAVNÍ MĚSTO NAURU					